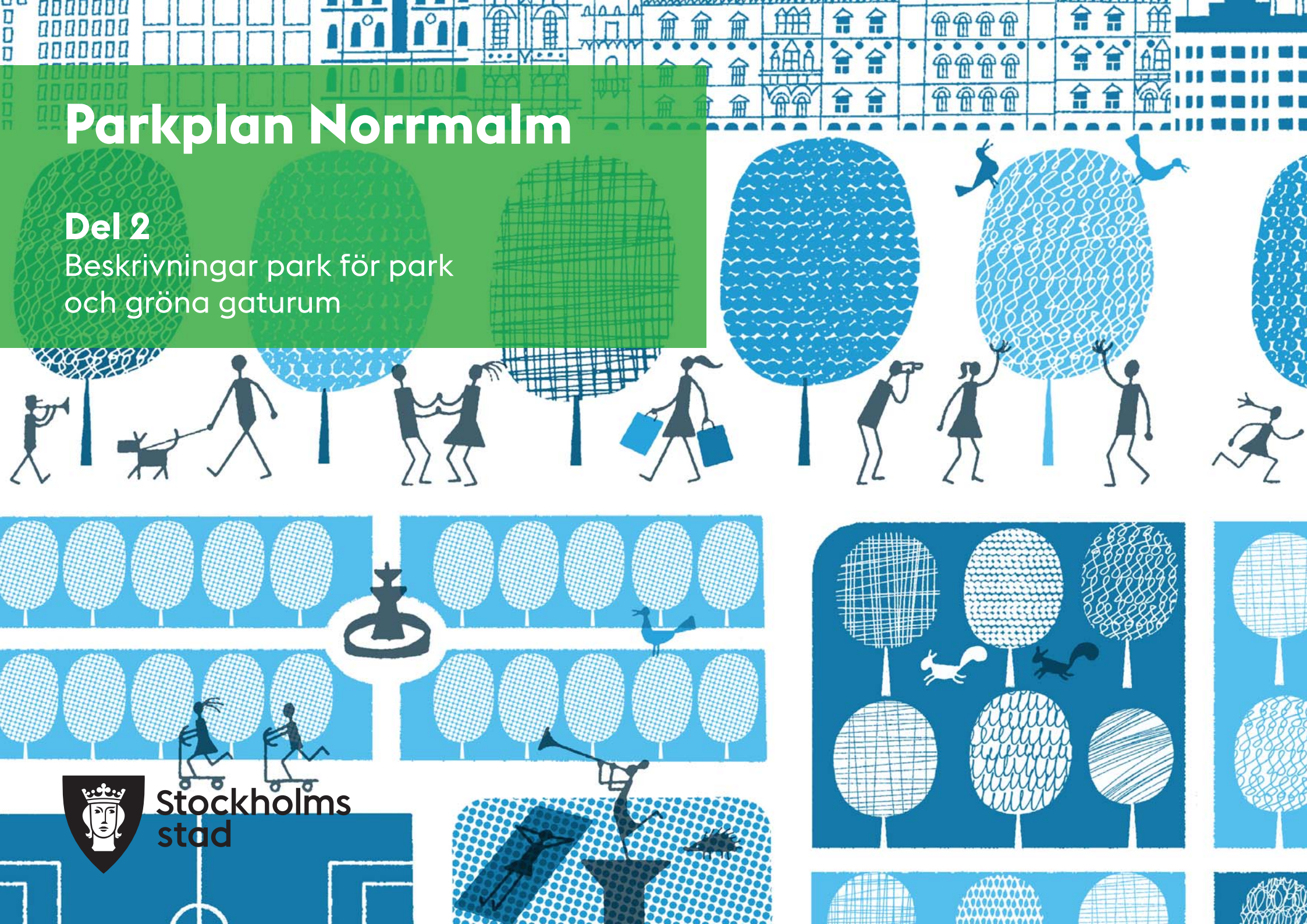

Parkplan Norrmalm

Del 2

Beskrivningar park för park
och gröna gaturum

Stockholms
stad

Beställare

Norrmalms stadsdelsförvaltning, Stockholms stad

Projektgrupp

My Peensalu, Norrmalms stadsdelsförvaltning, projektledare
Britt Mattsson, Norrmalms stadsdelsförvaltning
Bo Höglund, Norrmalms stadsdelsförvaltning
Leila Massih, Norrmalms stadsdelsförvaltning
Kristina Menyes Nyman, Trafikkontoret

Referenspersoner

Pia Krensler, trafikkontoret, stadsträdgårdsmästare
Bodil Hammarberg, trafikkontoret, kommuncentrala parker
Britt-Marie Alvem, trafikkontoret, gatuträd
Peter Asklund Marcateus, trafikkontoret, belysning
Katarina Borg, stadsbyggnadskontoret, strategiavdelningen
Susanna Stenfelt, stadsbyggnadskontoret, områdesstrateg

Konsultgrupp

Andersson Jönsson Landskapsarkitekter AB
Jenny Svensson, Landskapsarkitekt
Viktoria Arvidsson, Landskapsarkitekt
Fredrik Dunér, Landskapsarkitekt
Oskar Mellegård, Praktikant

Fotografier och kartor

Andersson Jönsson Landskapsarkitekter AB,
där ej annat anges.

Bilder och illustrationer

Omslag av Klas Fahlén
Bilder sida 18-21 från Stockholmskällan.
Bilder sida 22-25 från Stockholms stads bildbank.
Illustration sida 32 från C/O City.

Tryck

Edita Bobergs, augusti 2015

Parkplan Norrmalm är framtagen och beslutad i
Norrmalms stadsdelsnämnd 2015

Parken i den växande staden

Stockholm är en av Europas attraktivaste huvudstäder, och hela Stockholmsregionen växer kraftigt. Bara inom Stockholms stad har befolkningen de senaste åren ökat med 10 000 personer per år. Fram till ca 2020 beräknas staden växa till en miljonstad.

Parkens roll i den växande staden har förändrats och nyttjandet av stadens offentliga rum har ökat påtagligt. Mycket pekar på att parkernas och naturens betydelse som mötesplatser och som platser för rekreation och återhämtning kommer att fortsätta öka i takt med att staden växer och att fler människor bor allt tätare. Samtidigt blir parkerna och gatornas grönska allt mer angelägen för att vi överhuvudtaget ska kunna leva och må bra i staden. Stadens parker och natur fungerar som en livsviktig, levande infrastruktur som bland annat ger oss rent vatten, bullerdämpning och en reglerad temperatur.

För Norrmalms del innebär det här att parker och offentliga rum behöver bli mer flexibla, och fungera på många olika sätt, under olika tider på dygnet och året. Samnyttjande av ytor kommer att bli ännu viktigare, och betydelsen av drift och skötsel kommer att öka då vi blir fler som använder de offentliga rummen. Det innebär också att grönskan som finns i stadsdelsområdets parker och gaturum behöver värnas, kopplas ihop bättre och utvecklas vidare för att fortsatt kunna leverera livsnödvändiga ekosystemtjänster och bidra till en hållbar stad.

Sabbatsbergsparken – en viktig plats för rekreation och möten för stora och små.

Bakgrund

Parkplan Norrmalm

Parkplan Norrmalm är ett vägledande dokument som beskriver hur parker och gröna gaturum inom stadsdelsområdet ska vårdas och utvecklas för framtiden.

Planen är uppdelad i två delar. Del ett beskriver övergripande strategier för parkutvecklingen inom Norrmalms stadsdelsområde. I del två beskrivs och analyseras varje park avseende historik, innehåll, karaktär och värden. Även strategier för utveckling av respektive park presenteras.

Viktiga underlag för framtagandet av Parkplan Norrmalm har varit Stockholms stads översiktsplan, Sociotopkartan, Den gröna promenadstaden samt Stockholms parkprogram.

Översiktsplan

Promenadstaden - Stockholms översiktsplan från 2010 utgör ett viktigt strategidokument för staden. I den pekas fyra mål- och stadsutvecklingsstrategier ut för en hållbar tillväxt i strävan att nå stadens långsiktiga mål. Målen som anges i översiktsplanen är: Fortsätt att stärka centrala Stockholm, Satsa på attraktiva tyngdpunkter, Koppla samman stadens delar och Främja en levande stadsmiljö i hela staden.

Den gröna promenadstaden

Den gröna promenadstaden är en strategi för utveckling av Stockholms parker och natur och den utgör ett så kallat tematiskt tillägg till översiktsplanen. Dokumentet innehåller mål, strategier och vägledning för planering, utveckling och skötsel av park och natur. Strategierna kompletterar över-

siktsplanens fyra stadsbyggnadsstrategier och preciserar planeringsinriktningar som beskrivs i översiktsplanens fokusområden "Idrott, rekreation och attraktiva grönområden". Den gröna promenadstaden är vidare ett paraplydokument för andra styrdokument och planeringsunderlag på det gröna området, såsom Stockholms parkprogram och stadsdelsnämndernas lokala parkplaner. Den gröna promenadstaden har många beröringspunkter med systerdokumentet Arkitektur Stockholm, som är stadens strategi för gestaltning av byggnader och offentliga rum.

Sociotopkartan

Sociotopkartan och Sociotophandboken från 2003 beskriver och analyserar upplevelsevärden inom gröna friytor i Stockholms stad. En uppdaterig av Sociotopkartan har genomförts 2014.

Stockholms parkprogram

Stockholms parkprogram, som är under utarbetande, utgår från Den gröna promenadstadens mål och strategier, men är en utvecklad handledning med fördjupningar inom olika områden. Parkprogrammet blir ett praktiskt verktyg i arbetet med parker och natur i stadens olika processer.

Avgränsning

Parkplan Norrmalm omfattar endast parker och gröna gaturum som ägs och förvaltas av Stockholms stad. Hela stadsdelsområdet Norrmalm ingår i parkplanen men för enkelhets skull används ibland bara *Norrmalm*.

Läsanvisning

Den här delen av Parkplan Norrmalm omfattar beskrivningar och analyser av varje park eller grön plats som enligt gällande detaljplan utgör gatumark eller parkmark inom stadsdelsområdet. Samtliga parker och gröna gaturum har delats in i totalt tretton parkkaraktärer. Klassificeringen baseras på platsernas funktion och karaktär. Parkkaraktärerna beskrivs utförligare i del 1 under kapitel Norrmalms gröna karaktär.

För varje park eller grön plats som presenteras i Del 2 redogörs för följande delar:

- *Historik* - Här beskrivs parkens historiska utveckling.
- *Beskrivning* - Här anges parkens karaktär, storlek samt innehåll.
- *Analys* - Anger respektive plats upplevelsevärden, samt redogör för aspekterna trygghet, tillgänglighet och besöksstryck, där detta är relevant.
- *Utveckla & värna* - Här anges de aspekter som ska utgöra utgångspunkt, huvudinriktning och målbild i all förvaltning och utveckling av den aktuella platsen.

I rutan här bredvid beskrivs närmare de åtta olika aspekter som har analyserats närmare under rubriken Utveckla & värna.

Utveckla & värna

● Skönhet	● Kopplingar
● Kulturhistoria	● Rofyllighet
● Aktiviteter & lek	● Slitagetålighet
● Trygghet & tillgänglighet	● Ekosystem

Skönhet står här för harmoni och balans. Här är det viktigt att värna balansen mellan platsens olika delar och ge vackra utblickar, och inslag som blomplanteringar och konst särskilt utrymme.

Kulturhistoria Platser eller områden som är särskilt betydelsefulla på grund av sina kulturhistoriska värden ska utvecklas och vårdas så att dessa värnas och förstärks.

Aktiviteter och lek anger utveckling av både befintliga och möjliga lek- och aktivitetsmiljöer. Det kan vara gröna platser som ligger inom områden där det råder brist på lek och andra aktivitetsytor, eller parker där befintliga lekvärden behöver värnas och utvecklas.

Trygghet och tillgänglighet är en aspekt som ska beaktas överallt i staden, men anges här särskilt för platser med uppenbara brister eller där hinder enkelt kan avhjälpas.

Kopplingar anger här betydelsen av att utveckla och värna kopplingar mellan en park och omgivande gröna stråk och platser.

Rofyllighet Rofyllda platser har ett särskilt värde i den täta och aktiva innerstaden. Detta värde är viktigt att värna när parker och grönområden ska utvecklas och när staden växer.

Slitagetålighet Platser eller områden som ska klara ett högt besöksstryck måste utvecklas för att tåla hårt slitage, exempelvis genom robusta gräsytor, tydliga avgränsningar mot planteringsytor och konstbevakning.

Ekosystem anger möjligheten att förstärka grönstrukturens ekologiska funktioner såsom förbättrade gröna samband, öppen dagvattenhantering och infiltration, utveckling av biotoper, större artvariationer med mera.

Innehållsförteckning

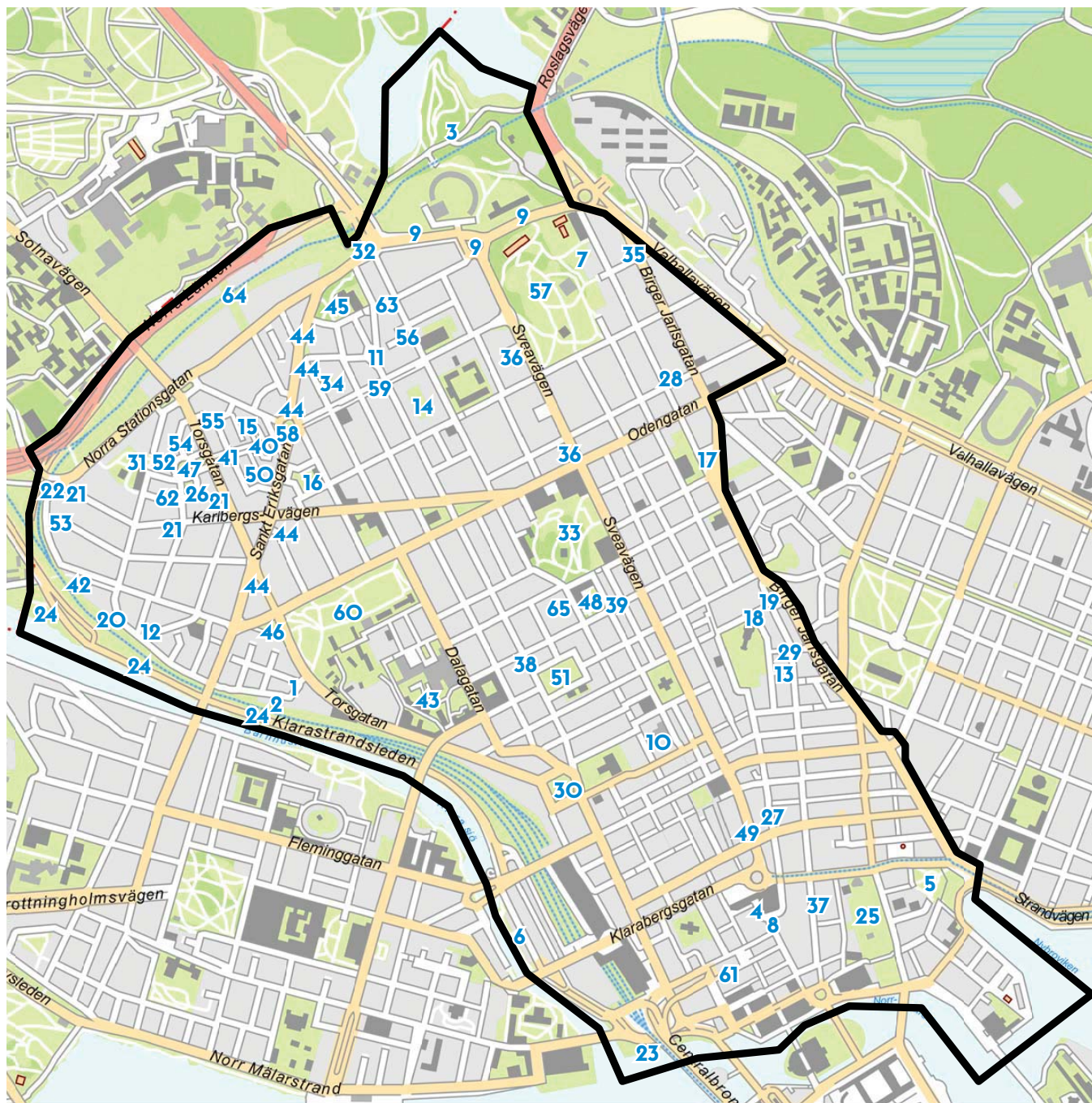
Översiktskarta	7
Naturpark	8
Bellevue	9
Bergsparker	12
Tegnérslunden	13
Vanadislunden	15
Stadsparker	17
Berzelii Park	18
Kungsträdgården	20
Norra Bantorget	22
Observatorielunden	24
Vasaparken	26
Kvartersparker	28
Atlastäppan	29
Blåkråkan	31
Centralbadets gård	33
Enkehusparken	35
Hedemoratäppan	37
Hälsingehöjden	39
Lilla Solvändan	41
Monica Zetterlunds Park	43
Norrbäckatäppan	45
Rödabergsbrinken	47
Sabbatsbergsparken	49
Sankt Eriksparken	51
Solvändan	53
Spökparken	55
Sätertäppan	57
Tre Liljor	59
Väringetäppan	61
Parktorg	63
Brunkebergstorg	64
Dannemoratäppan	66
Jarlaplan	68
Plats vid kv Staren	70
Sankt Eriksplan	71
Vanadisplan	73
Fickparker	75
Drejarparken	76
Karl Staaffs Park	78
Karlbergsvägens gröna platser	80

Park vid kv Smedjan	82
Platser vid kv Polstjärnan och kv Vale	84
Sankt Eriksgatans gröna platser	86
Torbjörn Klockares Gata - västra sidan	88
Kaj- & strandparker	89
Blekholmsterrassen	90
Klara Mälarstrand	92
Parkgator	94
Rödabergsgatan	95
Vanadisevägen	96
Ynglingagatan	97
Gatuplanteringar	98
Atlasgatan	99
Karlbergs Station	100
Malmskillnadsgatan	101
Rådmansgatan	102
Planteringar under träd	103
Beridarebansgatan	104
Regeringsgatan	104
Sveavägen - vid Sergelstorg	105
Vattugatan	105
Trappanläggningar	106
Drottninghusgränd	107
Jutas Backe	107
Kammakargatan	108
Rådmansgatan	108
Tempeltrappan	109
Tomtebogatan	109
Torbjörn Klockares Gata - östra sidan	110
Övriga parkytor	111
Cederdalsgatan och Sveaplan	112
Karlbergsvägen - norra delen	114
Klarastrandsleden	115
Norrtull	116
Rörstrandsgatan - nedre delen	117
Planerade parker	118
Norra Stationsparken	119
Vegaparken	120
Upplevelsevärden - översikt	121
Utveckla & värna - översikt	122
Källor	125

Översiktskarta

Norrmalms parker och gröna gaturum

1. Atlasgatan	37. Regeringsgatan
2. Atlastäppan	38. Rådmansgatan
- gatuplantering
3. Bellevue	39. Rådmansgatan
- trappanläggning
4. Beridarebangatan	40. Rödabergsbrinken
5. Berzelii Park	41. Rödabergsgatan
6. Blekholmsterrassen	42. Rörstrandsgatan
- nedre delen
7. Blåkråkan	43. Sabbatsbergsparken
8. Brunkebergstorg	44. Sankt Eriksgatans
gröna platser
9. Cederdalsgatan och
Sveaplan	45. Sankt Eriksparken
10. Centralbadets gård	46. Sankt Eriksplan
11. Dannemoratäppan	47. Solvändan
12. Drejarparken	48. Spökparken
13. Drottninghusgränd	49. Sveavägen
- vid Sergelstorg
14. Enkehusparken	50. Sätertäppan
15. Hedemoratäppan	51. Tegnérslunden
16. Hälsingehöjden	52. Tempeltrappan
17. Jarlapan	53. Tomtebogatan
18. Kammakargatan	54. Torbjörn Klockares
Gata - västra sidan
19. Karl Staaffs Park	55. Torbjörn Klockares
Gata - östra sidan
20. Karlbergs Station	56. Tre Liljor
21. Karlbergsvägens
gröna platser	57. Vanadislunden
22. Karlbergsvägen
- norra delen	58. Vanadisplan
23. Klara Mälarstrand	59. Vanadivägen
24. Klarastrandsleden	60. Vasaparken
25. Kungsträdgården	61. Vattugatan
26. Lilla Solvändan	62. Våringetäppan
27. Malmskillnadsgatan	63. Ynglingagatan
28. Monica Zetterlunds
Park	
29. Jutas Backe	Planerade parker
30. Norra Bantorget	64. Norra Stationsparken
31. Norrbackatäppan	65. Vegaparken
32. Norrtull	
33. Observatorielunden	
34. Park vid kv Smedjan	
35. Plats vid kv Staren	
36. Platser vid kv Polstjärnan
och kv Vale	

Naturpark

**Skogslik miljö med inslag
av ordnad park**

Bild från Bellevue

**"Jag skulle gärna
hjälpa dig bära, min vän,
för du är så snäll
mot mig både dag och natt.
Du bor ofta i mitt stall"**

Ur diktsamlingen "Hästen Grålles kortdikter av Kätie Strandberg.
(Grälle var Normalms sista arbetarhäst. Han bodde i stallet på Bellevuehöjden.)

Bellevue

Historik

Bellevueparken är en del av det historiska parklandskapet runt Brunnsviken, parke anlades i slutet av 1700-talet efter en plan av Fredrik Magnus Piper, samma arkitekt som planerade Hagaparken. Parken utformades i engelsk stil med utsiktspunkter, pelouser, buskage, trädridåer, alléer och slingrande gångstigar. Redan på 1750-talet byggdes Paschens malmgård, ett stenhus med utsiktsterrasser uppe på Bellevuehöjden, av hovmålaren Johan Pasch. Ungefär 30 år senare tillkom Sparres träslott som under många år disponerades av den kungliga familjen. Kronprinsessan Josephine instiftade 1830 sällskapet för silkesmaskodling och lät plantera ett stort antal mullbärsträd i parken. Inget av dessa träd finns dock kvar idag.

Under årens lopp har parken påverkats av flera stora ingrepp. 1863 byggdes en kanal mellan Brunnsviken och Lilla Värtan vid Älkestan, vilket fick till följd att vattennivån i Brunnsviken sjönk med över en meter. 1882 invigdes Värtabanan som ännu idag delar Bellevue i två delar. Brunnsviksvägen och en fotbollsplan ligger mitt i en av de ursprungliga pelousererna. När Norra länken började byggas 2008 grävdes ett schakt strax norr om Wenner-Gren Center. Det är idag igenfyllt och återställt. Parken har rustats upp mellan år 2009 och 2014 och en skötselplan har tagits fram.

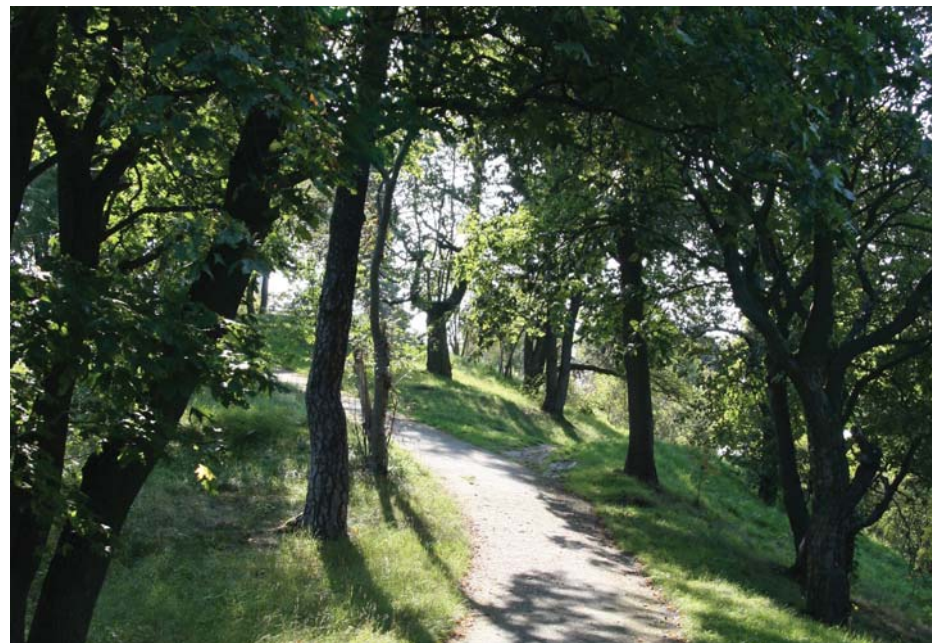
I början på 1900-talet uppförde skulptören Carl Eldh sin ateljé på berget nedanför Paschens malmgård. En bronsstaty föreställande *Den unge Strindberg* står invid ateljén som numera är ett museum. I den sydvästra delen av parken uppfördes 1936 Sveaplans gymnasium (numera Socialhögskolan) och på 1950-talet byggdes Wenner-Gren Center.

Bellevueparken är en del av den Kungliga Nationalstadsparken som instiftades år 1995.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Naturpark 12,6 hektar

Innehåll: Bellevueparken är delad i två delar av Värtabanan som löper centralt genom parken. I den norra delen finns en trädbevuxen rullstensås med en stor mängd slingrande stigar och många sittbänkar. Här är höjdskillnaderna påtagliga med branta slänter ner mot vattnet.

Ett av de slingrande gångstråken uppe på rullstensåsen i parkens norra del.

1. Stallmästarholmen 2. Bellevuehöjden 3. Sparres slott 4. Paschens malmgård
5. Carl Eldhs ateljé 6. Värtabanan 7. Fotbollsplan 8. Båtklubb

Två båtklubbar har båtbygggar och båtuppläggningsplatser utmed stora delar av strandkanten vilket gör att allmänheten bara har tillgång till vattnet längst ute på udden. Norr om Värtabanan finns en fotbollsplan i konstgräs. Enligt gällande program för upprustning av parken ska fotbollsplanen flyttas till en yta invid nuvarande Socialhögskolan och nuvarande bollplan återställas med en böljande öppen gräsyta för spontan lek och spel.

Söder om järnvägen ligger Bellevuehöjden där man har fin utsikt över Brunnsviken norrut och mot Stockholms innerstad i söder. Här finns Paschens malmgård, Sparres träslott, två stallbyggnader och Carl Eldhs ateljé. Sydväst om Bellevuehöjden ligger en öppen gräsyta med träd i grupper och perennplanteringar i kanterna. Här finns en alléplanterad entré in till parken från Sveaplan.

Analys

Bellevueparken är en stor tillgång för norrmalmsborna och för boende i kringliggande områden. Parken är en viktig grön oas i direkt anslutning, och i stor kontrast till, den tätbebyggda staden. Parken utgör en avsevärd del av den sammanlagda parkmarken i stadsdelsområdet och kommer att bli en given målpunkt även för Hagastadens nya invånare.

Parken ligger centralt men nåbarheten och kontakten med stenstaden och kringliggande parker försvåras av omgivande trafikleder. Besöksstrycket är idag därför lägre än i Norrmalms mer centrala parker. Parken utgör värdekärna inom riksintresset för kulturmiljövård i Stockholms innerstad med Djurgården och är den enda parken i stadsdelsområdet som är av betydelse för ett större, regionalt ekologiskt samband.

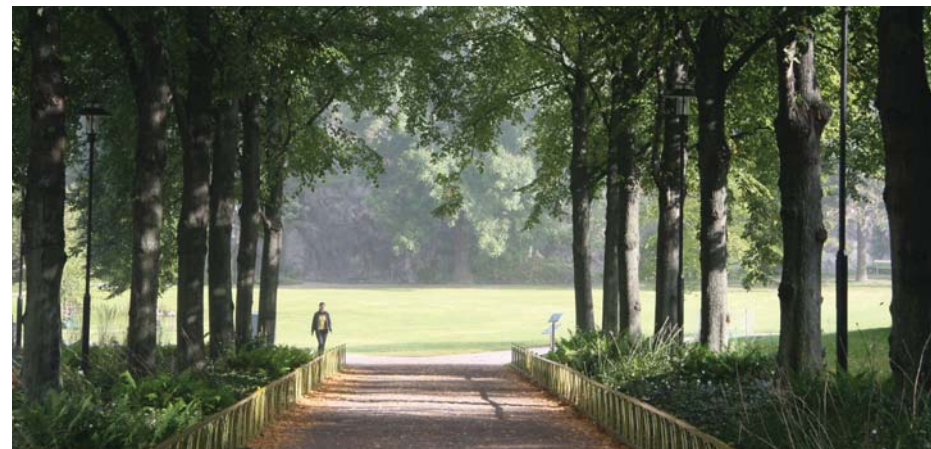
Upplevelsevärden:

bollek	hundrastning	pulkaåkning
bollspel	naturlek	regionalt värde
båtliv	naturupplevelse	rofylldhet
grillning	picknick/solbad	utsikt
grön oas	promenad	vattenkontakt

Trygghet: Parken är stor och kuperad med mycket växtlighet. Det här innebär att det finns platser som är avskilda och som kan vara svåra att överblicka. Belysningen är koncentrerad till de större gång- och cykelvägarna och det finns områden som saknar belysning.

Tillgänglighet: Höjdskilladerna påverkar tillgängligheten negativt, men det finns ändå gångvägar med svagare lutningar. De större gångvägarna är i bra skick och det finns gott om sittplatser runt om i parken.

Besöksstryck: Lågt/medel, men förväntas öka när Hagastaden, västra Vallhallavägen och Albano bebyggs.

Entré från Sveavägen. Wenner-Gren Center till vänster och Socialhögskolan till höger.

Konstgräsplan norr om Värtabanan.

Parasoll på Stallmästarholmen.

Utveckla & värna

● Skönhet	● Kopplingar
● Kulturhistoria	● Rofyllighet
● Aktiviteter & lek	● Ekosystem
● Trygghet & tillgänglighet	

Genom att:

- värna och utveckla det historiska parklandskapet kring Brunnsviken.
- utveckla mångfunktionella aktivitetsytor.
- sträva efter att parken blir ett attraktivt utflyktsmål året om.
- sträva efter god närbarhet från nya Hagastaden och Albano.
- öka allmänhetens tillgång till strandlinjen.
- förbättra kopplingen med Vandislunden och stenstaden.
- värna lugna och rofyllda platser i parken.
- verka för att den centrala delen av parken ska vara bilfri.
- stärka och synliggöra ekosystemtjänster.
- följa befintlig skötselplan.

Värtabanan som skär igenom parken.

Carl Eldhs ateljé.

En av småbåtshamnarna längs Brunnsviken.

Bergsparker

**Kuperade parker med stora nivåskillnader,
berg i dagen och stora, gamla träd**

Bild från Vanadislunden

"Jag älskar fläder - både blommorna och bären - men det är alltid så svårt att hitta orörda fläderträd tillräckligt långt från närmaste väg. Otaliga gånger har jag hetsat fram och tillbaka längs cykelstigar i söderförort bara för att inse att alla blommor inom tanthöjd sedan länge rensats från träden. Lyckan var total när jag kröp igenom ett hål i staketet till Vilda Vanadis och upptäckte att hela det övergivna äventyrsbadet var översållat med orörd fläder."

Elin 35 år, parkminne från 2012

Tegnérkunden

Historik

Tegnérkunden är en av Stockholms karaktäristiska bergsparker. Parken anlades på 1890-talet på platsen som tidigare utgjort ett av Stockholms många kvarnberg. Den utformades efter rådande ideal med slingrande gångvägar, stora träd och blomsterplanteringar.

Under 1940-talet byggdes parken om efter ritningar av den kände landskapsarkitekten Erik Glemme. Då tillkom brunnspaviljongen, en konstgjord bäckfåra och en plaskdamm i oregelbunden form. Gångsystemet förenklades till förmån för större och mer lättskötta gräsytor och en lekplats anlades för att främja barns möjligheter till rekreation. Carl Eldhs staty av August Strindberg sattes upp i parkens övre del 1942.

Flera av Astrid Lindgrens böcker, bland andra Mio min Mio, utspelar sig i Tegnérkunden, och sedan 1996 finns en bronsskulptur föreställande Astrid Lindgren här, skapad av konstnären Maja Lisa Alexandersson.

2006 anlades en ny trappa upp till platsen vid statyn över August Strindberg. Samtidigt utökades konstbevattningen. 2011-2012 genomfördes den senaste upprustningen av parken och lekplatsen. Då tillkom ny belysning, ytterligare konstbevattning installerades och bäckfåran förnyades. Även Brunnspaviljongen och pergolan vid Blomstergården i den norra delen renoverades. År 2014 rustades brunnspaviljongen upp och de stora lindarna runt paviljongen byttes ut.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Bergspark 1,1 hektar

Innehåll: I parken finns många gamla och värdefulla träd. Slingrande gångvägar följer terrängen och ger möjligheter till fina promenader trots den begränsade ytan. Högt uppe och centralt i parken står en brunnspaviljong. Ur paviljongens mitt springer en konstgjord källa vars vatten rinner via en vacker bäckfåra av natursten kantad av en frodig perennplantering och vidare till en plaskdamm. En liten stenvälsbro leder över bäckfåran. Intill dammen ligger en lekplats för mindre barn.

Brunnspaviljongen, bäckfåran med perennplanteringar, stenvälsbron och plaskdammen till höger.

1.Lekplats 2.Plaskdamm 3.Bäckfåra 4.Brunnspaviljong 5.Astrid Lindgren-skulpturen 6.Strindbergsstatyn 7.Blomstergården med pergola

I parkens norra del ligger en blomstergård med pergola, sittplatser och perennplanteringar. Strindbergsstatyn i parkens östra del omges av en större grusyta med sittplatser längs kanterna.

Analys

Tegnérunden är en tilltalande och variationsrik park med möjligheter till både aktiviteter, samvaro och vila. Parken upplevs vara i väldigt gott skick, trots att den är mycket välbesökt. Inte minst används den av barn och ungdomar, närliggande skola använder delvis parken som skolgård. Tegnérlunden utgör värdekärna inom riksintresset för kulturmiljövård i Stockholms innerstad med Djurgården.

Upplevelsevärden:

blomprakt
grön oas
lekplats

picknick/solbad
rofylldhet

sitta i solen
vattenlek

Trygghet: Trots stora nivåskillnader och ett fåtal mindre buskage har besökaren god överblick. Inga gömda platser som skulle kunna bidra till upplevd otrygghet finns. Kontakten med omgivningen är god och bostadskvarter och skolor runt om ger liv och rörelse under en stor del av dygnet. Belysningen är tillfredsställande.

Tillgänglighet: Det finns tillgängliga vägar in i parken, men gångsystemet i parken är böljande med många branta passager. Detta gör att vissa delar är mindre tillgängliga. Markmaterialen är jämna och hårda och det finns gott om sittplatser.

Besöksryck: Högt

Utveckla & värna

● Skönhet	● Rofyllighet
● Kulturhistoria	● Slitageåtlighet
● Aktiviteter & lek	

Genom att:

- värna balansen mellan parkens olika värden.
- utöka konstbevakningen.
- upprätthålla en intensiv skötsel.

Lekplatsen mot Upplandsgatan.

Plaskdammen lämpar sig väl för vattenlek.

Vanadislunden

Historik

Vanadislunden började anläggas i mitten av 1880-talet på den plats som tidigare kallades Ormträskhöjden. Området tillhörde vid denna tid Stockholms fattiga utmarker och traktens öknamn Sibirien lever fortfarande kvar. Under flera år kördes oräknliga hästlass med matjord och sopor till platsen för att skapa de böljande sluttningarna ner från åsen och för att iordningställa ytor för de 1000-tals träd som sedan skulle planteras. 1903 var stora delar av parken klar, dock var alla plantor mycket små och det tog nästan en hel generation innan parken blev grön och lummig. De flackare parkytorna närmast Frejgatan, inklusive den södra entrén i hörnet mot Sveavägen, tillkom först på 30-talet i samband med att Vanadisbadet anlades.

Alltsedan 1879 har det funnits en vattenreservoar på höjden i parken. 1910 byggdes den dåvarande reservoaren ut och fick det utseende den har idag. Stefankyrkan som ritades av arkitekten C. Möller stod färdig 1904. I samband med den stora bostadsbrist som rådde i Stockholm i slutet av 1910-talet byggdes nödbostäder i parkens norra del. En del av dessa används som bostäder än idag. På senare år har flera tekniska anläggningar sprängts in i berget under parken. En hotellanläggning har tillkommit i anslutning till Vanadisbadet, som renoverades och återinvigdes 2014 efter att ha hållit stängt i många år. I parken har flertalet gångvägar och trappor renoverats under de senaste åren.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Bergspark 10,1 hektar

Innehåll: Vanadislunden ligger på en del av Brunkebergsåsen och är en av Stockholms karakteristiska bergsparker. Från parkens höjder har besökaren utblickar över stadens taklandskap, framförallt åt öster och väster. Typiskt för Vanadislunden är de stora böljande gräsyterna som ligger som en central axel från norr till söder. I parken finns gott om stora träd. På den högsta punkten av Vanadislunden ligger vattenreservoaren och strax norr om denna en lekplats. Här står också konstverket *Flicka i aftonsol* av skulptören Anders Jönsson. I den västra delen av parken finns Vanadisbadet med hotell, en större lekplats och en elstation.

Utsikt från toppen av Vanadislunden.

1. Cederdals Malmgård 2.1910-talets nödbostäder 3.Elnätsstation 4.Vattenreservoar
5.Badanläggning 6.Stefanskyrkan

Analys

Vanadislunden med sina många kvalitéer och betydande storlek är en viktigt tillgång och utgör en fjärdedel av Norrmalms sammanlagda parkyta. Delar av parken har en relativt låg nyttjandegrad. Det finns exempelvis områden mot Sveavägens norra del och Cederdalsgatan som har förutsättningar att bli mer attraktiva. Vanadislunden ingår i ett större grönt sammanhang tillsammans med Nationalstadsparkens parklandskap kring Brunnsviken men kopplingarna mellan områdena är svaga beroende på de starkt trafikerade gatorna runt omkring. Vanadislunden utgör värdekärna inom riksintresset för kulturmljövård i Stockholms innerstad med Djurgården.

Upplevelsevärden:

grön oas	promenad	sitta i solen
hundrastplats	pulkaåkning	utegym
lekplats	rofylldhet	utsikt
picknick/solbad		

Trygghet: Parkens läge uppe på åsen medför att kopplingen till omgivningen är begränsad. Längs branterna finns gott om buskage och avskilda platser som kan uppfattas som ogästvänliga under dygnets mörka timmar. Belysningen är dock god genom större delen av parken. Vid elstationen i parkens västra del finns ett avskilt och slitet område som kan upplevas otryggt även dagtid.

Tillgänglighet: Vanadislundens läge medför branta lutningar och det finns inte några tillgängliga vägar upp i parkens övre del. Många av gångstråken är dock asfalterade, övriga är belagda med stenmjöl. Det finns relativt gott om sittplatser. För att öka tillgängligheten något kan sittplatser kompletteras i anslutning till de branta entrévägarna.

Besöksryck: Medel

Utveckla & värna

Skönhet	Kopplingar
Kulturhistoria	Rofylldhet
Aktiviteter & lek	Slitagetålighet
Trygghet & tillgänglighet	Ekosystem

Genom att:

- förbättra skyltningen.
- uppmuntra och möjliggöra stadsodling.
- lokalisera eventuella tillägg av aktivitetsytor till parkens norra del.
- stärka känslan av trygghet.
- förbättra tillgängligheten där så är möjligt.
- förbättra kopplingen mot Bellevueparken.
- värna rofylldhet och utsikt i den övre delen av parken.
- öka den biologiska mångfalden.
- stärka och synliggöra ekosystemtjänster.
- planera för en generationsväxling av parkens stora träd.

Hundrastplatsen.

Den borgliknande vattenreservoaren. Vy från den bergiga östra sidan av parken.

Stadsparker

Stora, mångfunktionella parker, centralt belägna i stadsdelsområdet

Bild från Vasaparken

"Jag minns när jag var ganska nyinflyttad i Stockholm, och bodde i Hökarängen, att vi en kväll i maj åkte in till Vasaparken. Där fanns en liten scen och Snoddas uppträdde den kvällen. Det var mycket folk i parken, kvällssolen sken och det var väldigt mysigt. Vi gick omkring där till sent på natten. Vi köpte glass och jag fick Snoddas autograf."

Maj-Len, parkminne från 1968

Berzelii Park

Historik

Berzelii Park anlades 1853 genom att Ladugårdslandsbron stensattes och ”Katthavet”, den innersta delen av Nybroviken, fylldes igen. Arbetet med parken skedde under ledning av trädgårdsarkitekten Knut Forsberg. Parken fick sitt namn när statyn av vetenskapsmannen Jöns Jakob Berzelius sattes upp i parken 1858.

Parken med sina grusgångar, gräsmattor och trädplanteringar behölls i stort sett i sitt ursprungliga skick fram till 1940, då den delvis fick ny utformning. Sittplatser ordnades i en soffparkett, en damm med vattenväxter och karpar anlades, en friluftsservering byggdes och musikpaviljongen förnyades.

När Berns salonger byggdes om 1987 upprustades parken. En blomsterplantering ordnades runt Berzeliusstatyn och rhododendron planterades mot Hamngatan och Nybroplan. I slutet på 1990-talet förnyades gångstråket mellan parken och Berns. Samtidigt genomfördes en översyn av hela parken och dagens vackra blomsterplanteringar tillkom.

År 2006 anlades ett symboliskt stråk genom parkens södra spets. Stråket förbinder konstverket på Raoul Wallenbergs Torg med Förintelsemonumentet på Judiska församlingens gård. I samband med 2010 års utbyggnad av spårvägslinjen utmed Hamngatan utgick gatans södra trottoar och gående hänvisas därefter att passera genom parken via två nya entréer. Mellan 2010 och 2013 rustades parken upp för att klara ett allt högre besöksstryck. Många träd, buskar och perenner ersattes och området närmast restaurangpaviljongen och Berns Salonger byggdes om för ett förbättrat samspel med parken.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Stadspark 0,9 hektar

Innehåll: Parkens centrala del består av en gräsyta med stora träd av varierande arter. Den omges av perenn- och buskplanteringar och praktfulla rhododendronbuskage. Parken omges av ett gjutjärnsstaket lika det som funnits sedan parkens tillkomst. I parken finns en damm, en uteservering och ett antal konstverk.

Mitt i parken står Berzeliusstatyn omgiven av sommarblommor.

1.Chinateatern 2.Berzeliusstatyn 3.Berns Salonger 4.Judiska församlingens gård

Mitt i parken står Berzeliusstatyn och vid parkens entré mot Dramaten finns Carl Milles staty *Lekande Björnar* (1909). 1993 tillkom Veiko Käränens skulptur *Vi två*. De många gamla träden och blomprakten bidrar till den biologiska mångfalden.

Analys

Berzelii Park är en av Stockholms mest besökta och uppskattade parker och också en av de mest välskötta. För att parken även i framtiden ska vara attraktiv och behålla sina värden krävs att skötseln hålls på en fortsatt hög nivå och att parkens karaktär vårdas. Konstbevakningen i parken är en förutsättning för att planteringarna ska hålla sin höga kvalitet. Berzelii Park utgör vädekärna inom riksintresset för kulturmiljövård i Stockholms innerstad med Djurgården.

Upplevelsevärden:

blomprakt	picknick/solbad	sitta i solen
folkliv	rofylldhet	uteservering
grön oas		

Trygghet: Berzelii Park är lätt att överblicka och inga dolda platser eller täta buskage finns i parken. Kontakten med omgivningen kan dock upplevas som mindre bra i vissa delar. Belysningen är god.

Tillgänglighet: Parken är plan och har tillgängliga entréer från flera håll. Gångytorna utgörs av stenmjöl som är välskötta och släta. Det finns gott om sittplatser med både rygg- och armstöd.

Besöksstryck: Mycket högt

Utveckla & värna

● Skönhet	● Rofylldhet
● Kulturhistoria	● Slitagetålighet
● Trygghet & tillgänglighet	● Ekosystem

Genom att:

- värna balansen mellan parkens olika värden.
- värna de kulturhistoriska värdena.
- löpande tillgodose att parken upplevs som trygg och säker.
- värna platsen som grön oas.
- kontinuerligt utveckla parken för att möta ett ökande besöksstryck.
- värna parkens artrikedom.

Vackra perennplanteringar framför uteserveringen.

Dammen i parkens sydvästra del.

Blomprakt.

Kungsträdgården

Historik

Kungsträdgården är Stockholms äldsta park med anor från 1400-talet. Från att ha varit kunglig kålgård och lustgård utvecklades den på 1700-talet till en barockpark. Under 1800-talet gjorde Karl XIV Johan Kungsträdgården till en grusbelagd exercisplats. Han lät även resa en staty av sin föregångare Karl XIII. Vid den stora konst- och industriutställningen 1866 uppfördes Molins fontängrupp först i gips, sedan i brons och fontänpilar planterades runt om. I parkdelen närmast Norrström låg tidigare palatset Makalös som brann ner 1825. 1868 uppfördes statyn av Karl den XII här och idag kallas platsen Karl den XII:s torg.

Lindalléer har funnits i parken sedan 1600-talet. De lindar som nyligen ersattes med nya planterades på 1860-talet. Till Stockholms 700-årsjubileum 1953 förnyades parken och fick en friluftsscen, en serveringsbyggnad längs Hamngatan, en paviljong för tservering, kiosker i alléerna, blomsterarrangemang, soffor och flaggstänger. Det var också då evenemang i parken började förekomma. 1971 stod striden om almarna här.

Åren 1997-98 genomfördes en stor upprustning av Kungsträdgården. Då byggdes den stora dammen och körsbärsträden som idag är en stor attraktion vid blomningen planterades. Runt Karl XIII-statyn anlades samtidigt en åttkantig plats med konstfrusen isbana. Lindalléerna förnyades och nya glasade paviljonger byggdes 2003-2006.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Stadspark 3,3 hektar

Innehåll: Kungsträdgården kan delas in i fyra delar. I norr finns en damm med körsbärsträd i två rader längs vardera långsida. Längs den östra långsidan ligger flera små kaféer och restauranger med uteserveringar. Söder om dammen finns nästa del med statyn över Karl XIII som står i en yta kantad av lägre murar. Här anordnas en bana av konstis under vintrarna. I anslutning till statyn finns en stor scen för evenemang.

I den södra delen av parken står Molins fontängrupp. Runt fontänen finns sittplatser och ytan inramas av klippta manshöga lindhäckar. Strax söder om fontängruppen finns häckinfattade ros- och sommarbloms-

De blommande körsbärsträden vid dammen i parkens norra del är en spektakulär syn på våren. Bild från Norrmalms stadsdelsförvaltning.

1.Dammen 2.Karl XIII-statyn 3.Molins fontängrupp 4.Almarna 5.Karl XII:s Torg

planteringar. Karl XII:s Torg utgör den sista delen längst söderut. Här står statyn över Karl XII med praktfulla perennplanteringar ner mot Norrström. Från vattnet leder en bred grusgång upp mot statyn och vidare mot de almar som stod i fokus under almstriden 1971. Under almarna finns en uteservering.

Analys

Kungsträdgården utgör värdekärna inom riksintresset för kulturmiljövård i Stockholms innerstad med Djurgården och är en av Stockholms mest besökta och uppskattade platser. Parken ligger centralt i staden och här sker många evenemang och aktiviteter.

Upplevelsevärden:

blomprakt	regionalt värde	uteservering
evenemang	sitta i solen	utsikt
folkliv	skridskoåkning	vattenkontakt
grön oas		

Trygghet: Belysningen i parken är god, kontakten med omgivningen likaså. Den häckomslutna platsen vid Molins fontängrupp kan upplevas något avskild. Det är folk i rörelse i parken under en stor del av dygnet.

Tillgänglighet: Ytorna i parken är hårdgjorda eller belagda med stenmjöl och endast små höjdskillnader förekommer. Det finns gott om sittplatser med både rygg- och armstöd genom hela parken.

Besöksstryck: Mycket högt

Utveckla & värna

- Skönhet
- Slitageålighet
- Kulturhistoria
- Trygghet & tillgänglighet

Genom att:

- genomföra kontinuerliga underhålls- och upprustningsåtgärder.
- värna de kulturhistoriska värdena.
- stärka känslan av trygghet i vissa delar av parken.
- anpassa evenemang i storlek och utbredning med hänsyn till vegetationen och parkens karaktär.
- förbättra växtbäddarna för lindar och körsbärsträd.

De berömda almarna.

Molins fontängrupp.

Perennplanteringar i Kungsträdgårdens södra del med Karl XII:s staty i bakgrunden.

Norra Bantorget

Historik

Namnet Norra Bantorget syftar på det stenlagda torg som tidigare fanns framför Norra järnvägsstationen som stod klar 1870. Dessförinnan låg här Stora Barnhuset med Barnhusträdgården som på 1840-talet förvandlades till en grönskande lustgård när Svenska trädgårdsföreningen med sin trädgårdsskola övertog anläggningen. Dagens planteringar härstammar från 1899 då en stor mängd träd planterades.

Norra Bantorget har en lång tradition inom den svenska arbetarrörelsen och sedan många år samlas man här på första maj. År 1952 kom *Brantingmonumentet* av Carl Eldh på plats och samtidigt genomfördes förändringar av den äldre anläggningen. En stensatt terrass, gräsytor, träd, blomsterplanteringar och en vattenanläggning tillkom. 1989 uppfördes konstverket *Mitt hjärta i världen* av Nils Dahlgren, till minne av Olof Palme.

2008-2009 genomfördes en omfattande förnyelse av parken med bland annat nya perennplanteringar, träd och gångsystem. År 2009 tilldelades parken Sienapriset.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Stadspark 2,7 hektar

Innehåll: Norra Bantorget är en park som omges helt av trafikerade gator. Längs parkens sidor sträcker sig låga vallar med perennplanteringar, buskar och träd som ger avskärmning till parken.

Centralt finns en upphöjd plats med Brantingmonumentet och runt denna stora träd, perennplanteringar och gräsytor. Raka gångstråk leder genom parken och promenadvägar finns runt parkens kanter.

I hörnet mellan Barnhusgatan och Upplandsgatan står tre lindar med underplantering av perenner och sittplatser samt Ture Johanssons staty *Mäster Palm*.

Konstverket *Mitt hjärta i världen* omgivet av perennplanteringar.

1.Brantingmonumentet 2.Mitt hjärta i världen 3.Mäster Palm

Analys

Norra Bantorget ligger omgiven av trafikerade gator, men i den lummiga och intima parken känns stadsbullret avlägset. Parken är i mycket gott skick. Norra Bantorget utgör värdekärna inom riksintresset för kulturmiljövård i Stockholms innerstad med Djurgården.

Upplevelsevärden:

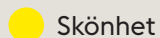
blomprakt grön oas
folkliv sitta i solen

Trygghet: Parken innehåller inga gömda platser eller täta buskage och kontakten med omgivningen är god. Kring Norra Bantorget finns byggnader med varierande innehåll, allt från hotell och bostäder till affärskvarter, vilket ger ett kontinuerligt flöde av människor både i och i närheten av parken. Belysningen är mycket god.

Tillgänglighet: Markbeläggningarna utgörs av naturstenshällar, smågatsten och stenmjöl. Det finns inga stora nivåskillnader i parken och sittmöjligheterna är många.

Besöksryck: Medel

Utveckla & värna

Skönhet

Rofylldhet

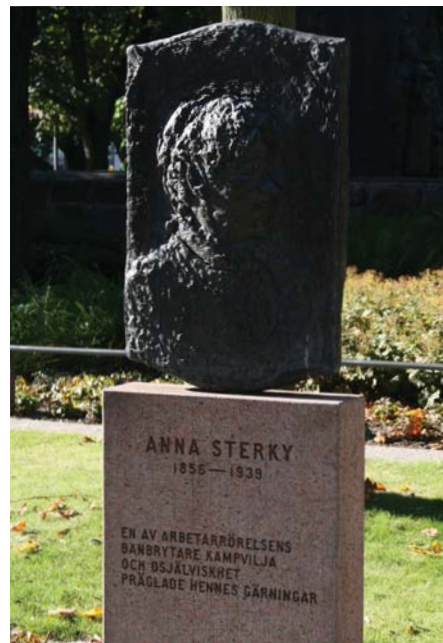
Kulturhistoria

Slitagetålighet

Genom att:

- värna balansen mellan parkens olika värden.
- värna de kulturhistoriska värdena.
- värna platsen som grön oas.
- upprätthålla en intensiv skötsel.

Staty över Anna Sterky.

Västra delen med frodiga planteringar mot Östra Järnvägsgratan.

Den centrala platsen med *Brantingmonumentet* i bakgrunden.

Observatorielunden

Historik

I mitten av 1700-talet byggdes ett observatorium för astronomisk forskning på Brunkebergsåsen. I samband med detta anlades en park. Parken var länge stängd för allmänheten och först i början av 1900-talet fick Stockholms invånare tillgång till den. Observatorielunden är tydligt indelad i två olika delar med skilda stilideal. Den övre och äldre delen är en klassisk landskapspark med stora friväxande träd och med ringlande gångvägar och smala stigar längs sluttningen upp till Brunkebergsåsens krön. Nedanför åsen, mellan Stadsbiblioteket och Handelshögskolan, anlades på 1930-talet en park i funktionalistisk stil ritad av arkitekten Gunnar Asplund. Anläggningen kom att domineras av en stor damm och karaktäriseras av enkelhet och sparsmakad skönhet.

I samband med att tunnelbanan drogs fram fick stora delar av den nedre delen av parken rivas men återställdes igen under åren 1951-52. Dammen rustades upp och fick nya trädplanteringar 2007. År 2006 tillkom den lilla lekytan i parkens övre del, 2012 rustades bäckfåran och 2014 förnyades planteringarna vid trappanläggningarna mot Kungstensgatan och Gyldenngatan.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Stadspark 5,1 hektar

Innehåll: Den övre delen av parken ligger på Observatoriekullen, en plattå på Brunkebergsåsen. Sluttningarna mot omgivningarna är branta och gångsystemet är slingrande med stora träd och öppna gräsytor. Här uppe finns en liten lekplats, en hundrastplats, Observatoriet med kaféverksamhet samt sittplatser med utsikt över Vasastans taklandskap. Statyn *Kentauren* av Sigrid Fridman kröner kullens nordostligaste punkt.

Den nedre delen av parken ligger utmed Sveavägen och domineras av en damm med rader av pilar längs sidorna. Från åsens högre del finns en anlagd bäckfåra som rinner ner mot dammen. Formspråket i denna del av parken är betydligt mer formellt med stora öppna ytor. Intill Handelshögskolan finns en bemannad parklek.

Dammen med sina pilar samt Stadsbiblioteket i bakgrunden.

1.Stadsbiblioteket 2.Konstverket *Kentauren* 3.Spegeldammen 4.Observatoriet
5.Parklek 6.Handelshögskolan

Analys

Observatorielunden är en av Stockholms mest värdefulla och välbesökta parker och är viktig inte bara för stadsdelsområdets invånare utan används flitigt även av besökare från andra delar av staden.

Det är viktigt att underhåll och skötsel anpassas till det slitage som ett stort besöksantal medför. De många gamla träden är viktiga för den biologiska mångfalden, då de är värdväxter för ett stort antal organismer.

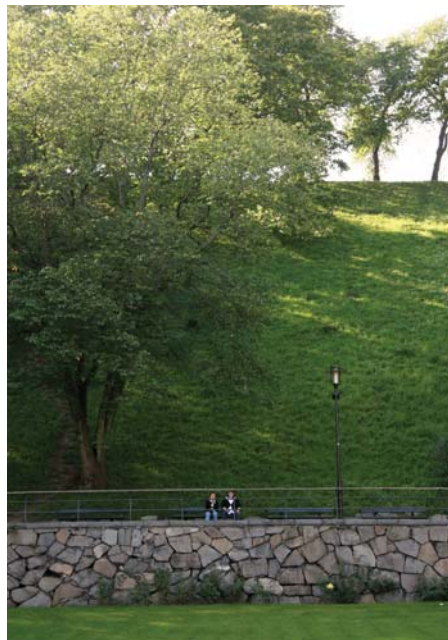
Upplevelsevärden:

blomprakt	lekplats	regionalt värde
bollek	parklek	rofylldhet
folkliv	picknick/solbad	sitta i solen
grön oas	promenad	uteservering
hundrastplats	pulkaåkning	utsikt

Trygghet: De stora höjdskillnaderna i parken innebär svårigheter att överblicka platser. Vissa delar kan kännas avskilda och otrygga under dygnets mörka timmar. Belysningen är generellt god i den nedre delen med brister finns i den övre.

Stenläggning uppe på Observatoriekullen.

Slänten från Observatoriekullen mot den funktionalistiska delen vid Sveavägen.

Tillgänglighet: Den nedre delen av parken är tillgänglig från gatan och ytorna är belagda med hårda och jämna material som är lätta att ta sig fram på. För att nå den övre delen av parken behöver man passera branta partier. Gångvägarna är där belagda med asfalt eller stenmjöl.

Besöksstryck: Mycket högt

Utveckla & värna

Skönhet	Kopplingar
Kulturhistoria	Rofylldhet
Aktiviteter & lek	Slitagetålighet
Trygghet & tillgänglighet	Ekosystem

Genom att:

- tydliggöra och stärka karaktären i både den övre och nedre delen av parken.
- värna kulturmiljön och förbättra skyltningen.
- prova evenemang i mindre skala i parkens nedre del.
- lokalisera eventuella tillägg av lek- och aktivitetsytor till den övre delens norra och västliga sida.
- stärka känslan av trygghet.
- förbättra belysningen.
- förtydliga kopplingarna mellan Stadsbiblioteket och dammen.
- stärka kopplingarna mellan parkens övre och nedre del.
- värna utsikt och rofylldhet i parkens övre del.
- anpassa parkens övre del till ett ökat slitage.
- prova avstängning av vissa gräsytor vinter och vår.
- anlägga konstbevattnings.
- stabilisera och plantera parkens slänter.
- planera för en generationsväxling av parkens stora träd.
- samordna skötsel och investeringar mellan berörda förvaltningar.

Vasaparken

Historik

Vasaparken anlades kring förra sekelskiftet för idrott, lek och promenader. En oval idrottsplan var då ett nytt inslag i Stockholm och grupper av barrträd insprängda mellan lövträdsdungarna utgjorde ett tidstypiskt fenomen. Stenpartier anlades också och 1911 tillkom en spegeldamm samtidigt som den första lekplatsen anlades. Denna har sedan 1930-talet varit en av stadens mest populära parklekar.

I parkens västra del i anslutning till Torsgatan anlades på 1940-talet tre terrassträdgårdar med murar av grovhuggen granit och betongytor med reliefer. Denna anläggning som skapades av arkitekten Erik Glemme är unik och representerar den parkkonst, kallad Stockholmsskolan, som vid den tiden gjorde Stockholms parker kända i världen.

2003-2006 genomfördes en omfattande upprustning av parken. Bland annat anlades Astrid Lindgrens terrass i parkens nordöstra hörn nära hennes hem på Dalagatan. Parkleken moderniserades och konstgräsplanen som vintertid omvandlas till isbana tillkom. 2011 öppnade Sven-Harrys konstmuseum, och i samband med det förnyades det angränsande området av parken. År 2007 tilldelades parken Sienapriset.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Stadspark 5,7 hektar

Innehåll: Den östra delen av Vasaparken innehåller generösa gräsytor och en större bollplan belagd med konstgräs. I denna del finns även gångstråk med sittbänkar, bouleplaner, två kaféer, perennplanteringar och en minigolfbana. Nära Dalagatan ligger Astrid Lindgrens terrass med utsikt över bollplanen och parken.

Den västra delen av Vasaparken består av platser av mer naturlig karaktär med böljande gräsytor, stora träd, och slingrande gångstråk. Här finns också parkleken som domineras av en stor gummikulle och en mångfald av olika lekredskap. Utöver parkleken finns här också en hundrastgård och ett utegym. På höjden i söder ligger Glemmes terrassträdgårdar med stenmurar och perennplanteringar. Vid en av entréerna från Torsgatan står Gottfrid Larssons bronsskulptur *Arbetaren*.

Böljande gräsyta med stora träd i parkens västra del.

1.Astrid Lindgrens terrass 2.Konstgräsplan 3.Parklek 4.Hundrastgård
5.Terrassträdgårdar 6.Sven-Harrys konstmuseum 7.Skulpturen Arbetaren

Analys

Vasaparken är en av tre stora parker som ligger centralt belägna inom stadsdelsområdet och spelar en viktig roll som målpunkt för familjer och barngrupper. Parkleken, isbanan och bollplanen är välkända och välbesökta och bidrar till stadsdelens identitet. Partierna med ädellövträd har en ekologisk funktion som livsmiljö för eklevande insekter. Dessa biotoper är sällsynta inom stadsdelsområdet och bör skötas så att deras värde bibehålls och utvecklas.

Upplevelsevärden:

blomprakt	hundrastplats	regionalt värde
bollek	lekplats	rofylldhet
bollspel	parklek	sitta i solen
evenemang	picknick/solbad	skridskoåkning
folkliv	promenad	utegym
grillning	pulkaåkning	uteservering
grön oas		

Trygghet: Parkens sydvästra del kan uppfattas svår att överskåda då det förekommer en del buskage. I övrigt är parken lättöverskådlig. Belysningen är god med undantag av några mörkare partier i sydväst. Gångstråken är generellt välbelysta.

Tillgänglighet: Promenadvägarna i parken är generösa och asfalterade och det är lätt att ta sig fram. Det förekommer dock partier med stora lutningar som kan upplevas branta. Det finns gott om sittplatser främst i parkens östra del.

Besöksstryck: Mycket högt

Den välbesökta parkleken.

Utveckla & värna

● Skönhet	● Rofylldhet
● Kulturhistoria	● Slitageålgighet
● Aktiviteter & lek	● Ekosystem
● Trygghet & tillgänglighet	

Genom att:

- utreda eventuella tillägg av konst.
- förbättra skyltningen.
- värna balansen mellan parkens olika värden.
- värna öppna gräsytor.
- lokalisera eventuella tillägg av mindre aktivitetsytor till parkens västra del.
- tillåta mindre evenemang i begränsad omfattning i enlighet med parkens evenemangspolicy.
- bibehålla avstängning av vissa gräsytor vinter och vår.
- stärka och synliggöra ekosystemtjänster och öka den biologiska mångfalden.
- planera för en generationsväxling av parkens stora träd.

Kafé i parkens nordöstra del.

Astrid Lindgrens terrass i förgrunden och konstgräsplanen i bakgrunden.

Kvartersparken

**Bostadsnära parker för lek, promenader,
avkoppling och samvaro**

Bild från Norrbackatäppan

**"2010 tog jag studenten och vi hade champagnefrukost i
parken. En morgon full av förväntningar. En morgon full av
separationsångest."**

Parkminne från Norrbackatäppan, 2010

Atlastäppan

Historik

Platsen anlades 1930 i samband med att Atlasområdet byggdes ut. Parken kompletterades senare med en lekplats och sittplatser.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Kvarterspark 0,1 hektar

Innehåll: Atlastäppan är en långsmal park som ligger mellan gatan med namnet Atlasmuren och spårområdet som leder in mot Stockholms Central. Buskplanteringar med ett par större lönnar omger den lilla parken som är nedsänkt i förhållande till gatan. I en gräsyta står några hagtornsträd och konstverket *Treklång* av Wive Larsson.

Längs ena långsidan löper en stenmjölsyta med sittplatser och en lekplats med gungor, sandlåda och gungdjur finns i öster. En genomsiktig skärm avgränsar mot spårområdet. Parkens västra del ligger på samma nivå som gatan och är därför skild från övriga parken. Den innehåller en liten gräsyta, buskage och två mindre träd.

Analys

Atlastäppan är en tilltalande mindre park, men med ett visst slitage. Återkommande buller från järnvägen drar ner helhetsintrycket.

Upplevelsevärden:

grön oas
lekplats
sitta i solen

Trygghet: Parken innehåller inga gömda platser eller täta buskage. Belysningen är bra och kontakten med omgivningen god.

Tillgänglighet: En ramp leder ner från Atlasmuren till parken. Nere i parken är det plant och gångytan utgörs av stenmjöl. Det finns gott om sittplatser med rygg- och armstöd.

Besöksstryck: Lågt

Vy åt väster med lekplatsen i förgrunden.

1. Konstverket *Treklång* 2. Lekplats

Utveckla & värna

- Skönhet
- Slitagetålighet
- Aktiviteter & lek
- Ekosystem

Genom att:

- tillskapa blomprakt.
- binda samman parkens östra och västra delar.
- rusta upp och förnya lekplatsen.
- uppmuntra och möjliggöra stadsodling.
- anlägga konstbevattning.
- förnya vegetationen.

Konstverket *Treklång*.

Skärmen mot spårområdet.

Parkens västra hörn.

Blåkråkan

Historik

I början av 1930-talet anlades en park med en lekplats i kv Kråkan. Den nya parken bands ihop med den angränsande Vanadislunden genom en trappförbindelse. Formgivningen inspirerades av det nyklassicistiska ideal som rådde under tidigt 1900-tal. Stramhet och symmetri, enhetlighet och lugn var viktiga ledord. År 2014 skedde en genomgripande upprustning av parken med det ursprungliga formspråket som utgångspunkt. Bland annat fick planteringarna nytt liv och inramningen av hagtornsträd återskapades. En stenlagd gångstig samt en liten lekyta tillkom i den övre delen av parken, i enlighet med parkens ursprungliga ritningar.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Kvarterspark 0,3 hektar

Innehåll: Parkens centrala del består av en öppen rektangulär gräsyta inramad av grusgångar med sittplatser, planteringar och rader av hagtornsträd. Närmast Roslagsgatan finns en mindre grusbelagd yta med perennplanteringar och sittplatser. Längst in i parken, mot Vanadislunden, finns en lekplats för mindre barn. Här finns även en odling som sköts av en förskola i närheten. I norr gränsar parken mot Johannes skola. Bronsskulpturen *Kråksången* av Johanna Karlsson och lekskulpturen *Blåkiga kråkor* av Christer Sundström finns i parken.

Analys

Parken är i mycket gott skick och dess formspråk harmonierar väl med omgivningen. För att värna kvalitéerna är det viktigt med fortsatt rätt skötsel, inte minst för att vegetationen ska fortsätta att utvecklas väl. Platsen upplevs rofylld och ljudnivån är låg.

Upplevelsevärden:

blomprakt	lekplats	rofylldhet
grön oas	odling	sitta i solen
lekplats	picknick/solbad	

Trygghet: Parken ligger i ett något undanskymt läge men kontakten med omgivningen är ändå god tack vare angränsande bostadshus. Inga gömda platser eller täta buskage förekommer och det finns gott om belysning.

Den rektangulära gräsytan med omgivande grusgångar, bänkar och planteringar.

1.Odlingslott 2.Lekplats 3.Bronsskulpturen *Kråksången*
4.Leksulpturen *Blåkiga kråkor*

Tillgänglighet: Parken ligger i en svag sluttning upp mot Vanadislunden och det finns ett par trappor mellan de olika delarna. En tillgänglig entré med en svagt sluttande grusgång finns från södra delen. Väl inne i parken är den till största delen plan med stenmjölsgångar. Det finns gott om sittplatser med rygg- och armstöd.

Besöksstryck: Medel

Utveckla & värna

● Skönhet	● Rofyllighet
	● Slitagetålighet

Genom att:

- värna balansen mellan parkens olika värden.
- anlägga konstbevattning.

Perennrabatt och sittplatser i söderläge. Bild från Norrmalms stadsdelsförvaltning.

Lekskulpturen *Blåkiga kråkor* av Christer Sundström.

Vy från lekplatsen ut mot parken.

Centralbadets gård

Historik

Centralbadets gård utgjorde ursprungligen trädgård till den Hårlemanska malmgården där den berömde trädgårdsarkitekten Carl Hårleman levde större delen av sitt liv under 1700-talet. Några av de äldre träden, bland annat två päronträd, tros härstamma från hans tid. Arkitekten Wilhelm Klemming köpte egendomen 1901. Han förnyade trädgården och lät uppföra Centralbadet som utformades i jugendstil enligt hans egna ritningar och invigdes 1904. Greta Klemmings vattensculpturn som föreställer en triton ridande på en delfin placerades här 1923. År 2004 tillkom en fontän och en byst föreställande Wilhelm Klemming skapad av Helen Aurell och Nigel Wells.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Kvarterspark 0,2 hektar

Innehåll: Gården ger ett lummigt intryck med flertalet träd, organiskt formade perennrabatter, slingrande grusgångar och sittplatser. En damm med en vattensculpturn ligger strax innanför entrén. I anslutning till dammen finns en byst föreställande Wilhelm Klemming. I parken finns tre restauranger som har uteserveringar.

Analys

Centralbadets innergård är en lugn oas med stark identitet belägen mitt i stadens brus. Det är en spännande plats omgiven av äldre, välbevarade fastigheter som minner om en svunnen tid. Centralbadets gård är en unik miljö och det är angeläget att värna om dess nuvarande karaktär och värden. Parken är kulturhistoriskt värdefull enligt Stadsmuseets klassificering.

Upplevelsevärden:

blomprakt	uteservering
folkliv	rofylldhet
grön oas	

Trygghet: Centralbadets gård omges i alla vädersträck av hus innehållande bostäder, restauranger och badhus. Det rör sig många människor genom parken. Det finns några större buskage vilket gör att man inte har uppsikt över hela parken. Belysning finns på fasader och längs med grusgångar.

Dammen och vattensculpturn. Under balkongen står en byst över Wilhelm Klemming.

1.Uteserveringar 2.Byst över Wilhelm Klemming 3.Damm med fontänsculpturn
4.Entré till Centralbadet

Tillgänglighet: Parken innehåller inga nivåskillnader och markaterialet utgörs av stenmjöl som är hårt och jämt. Det finns bra sittmöjligheter i parken.

Besöksstryck: Högt

Utveckla & värna

● Skönhet

● Rofyllighet

● Kulturhistoria

Genom att:

- verka för färre upplåtelser och samordna kommersiella anspråk.
- värna platsen som lugn grön oas.
- utöka konstbevattningen.

Centralbadets innergård har en stor variation av blommande växter.

Uteservering med entrén till Centralbadet i bakgrunden.

Grusgångar och frodiga planteringar.

Enkehusparken

Historik

Enkehuset med tillhörande trädgård uppfördes 1877 för borgerskapets änkor. I samband med att verksamheten 1966 flyttade till Södermalm fanns det planer på att bygga terrasshus i parken. En stark opinion från de kringboende bidrog dock till att parken fick vara kvar. En renovering av parken färdigställdes 1988. År 2007 förbättrades gångsystemet och 2009 förnyades lekplatsen. Under första hälften av 2010-talet har omfattande trädvård och nyplantering av träd utförts i parken.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Kvarterspark 0,6 hektar

Innehåll: Enkehusparken är omsluten av byggnader och främst bostadshus. Bostadshusen har högt liggande innergårdar som vetter mot parken och små trappor leder ner från dessa. Parken utgörs av en öppen gräsyta med slingrande gångvägar och fritt placerade träd av olika arter och storlek. I parkens norra del finns en lekplats med gungor, sandlåda och lekredskap. En restaurang med uteservering finns i anslutning till parken.

Analys

Enkehusparken är en rofylld grön oas. Formspråket med slingrande gångar och träd fritt placerade i gräsytan utgör en fin kontrast till stenstades regelbundenhet. Parken är välbesökt av bland annat förskolegrupper och hundägare och gräset utsätts för hårt slitage. Här finns flera värdefulla stora träd. Parken är kulturhistoriskt värdefull enligt Stadsmuseets klassificering.

Upplevelsevärden:

grön oas	rofylldhet
lekplats	uteservering
picknick/solbad	

Trygghet: Trots att Enkehusparken har ett avskilt läge upplevs parken som öppen och den innehåller inga stora buskage. I närheten av bostadshusen finns vissa mindre överskådliga platser. Belysningen är god.

Stora öppna gräsytor med fritt placerade träd.

1.Lekplats 2.Uteservering

Tillgänglighet: Parkens inre delar är relativt plana medan lutningen vid entréerna är något större. Gångsystemets beläggning utgörs av stenmjöl. Det finns gott om sittplatser med rygg- och armstöd i parken.

Besöksryck: Medel

Utveckla & värna

● Kulturhistoria	● Rofyllighet
● Aktiviteter & lek	● Slitageåldhet
● Trygghet & tillgänglighet	● Ekosystem

Genom att:

- utreda eventuella tillägg av konst.
- utreda placering av lekytor.
- uppmuntra och möjliggöra stadsodling.
- värna öppna gräsytor.
- anlägga konstbevättning.
- prova avstängning av vissa gräsytor vinter och vår.
- stärka och synliggöra ekosystemtjänster.

Sittplatser i närheten av lekplatsen.

Uteservering i anslutning till parken.

De omkringliggande bostadshusen har gårdar på en högre nivå i anslutning till parken.

Hedemoratäppan

Historik

Hedemoratäppan i Röda Bergen anlades i början av 1930-talet. Parken har en enkel utformning med en gräsyta kantad av planteringar och gångar i stenmjöl. Lekplatsen har tillkommit på senare tid. 2009 genomfördes en upprustning av parken.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Kvarterspark 0,2 hektar

Innehåll: Hedemoratäppan är en triangulärt formad park som omges av bostadskvarter och längs ena långsidan en lokalgata. Parkens centrala del består av en gräsyta och längs kanterna växer ett antal stora träd. Utmed grusgång och lokalgata finns rosenrabatter och i slänten närmast bostadshusen växer täta buskage. I parken finns en lekplats innehållande en klätterställning och en sandlåda.

Analys

Hedemoratäppan har kvar mycket av sin ursprungliga form och passar därför väl in i Röda Bergens kvarter. Den används främst av kringboende och slitaget är därför begränsat. Parken ingår i värdekärna Röda bergen inom riksintresset för kulturmiljövård i Stockholms innerstad med Djurgården.

Upplevelsevärden:

blomprakt	rofylldhet
grön oas	picknick/solbad
lekplats	

Trygghet: I parken finns några större buskage, framförallt kring lekplatsen. Belysningen är sparsam. Den goda kontakten med omgivande bostadshus ökar trygghetskänslan.

Tillgänglighet: Parken ligger i en sluttning och lutningar förekommer förutom vid lekplatsen där det finns plana ytor. Från lekplatsen ansluter en kort men något lutande gångväg mot gatan. Stenmjölsgångarna är generellt hårda och jämna. I parken finns flera sittplatser.

Besöksstryck: Lågt

Gräsytan kantad av rosenplanteringar. Lekplatsen ligger bakom buskagen.

1. Lekplats

Utveckla & värna

● Skönhet

● Rofyllighet

● Kulturhistoria

● Aktiviteter & lek

Genom att:

- värna balansen mellan parkens olika värden.
- värna kulturmiljön.
- anpassa lekplatsen till kulturmiljön.
- värna platsen som lugn grön oas.

Lekplatsen.

Hedemoratäppan sedd från Torbjörn Klockares Gata.

Förskolebarn på besök i parken.

Hälsingehöjden

Historik

Området kring Hälsingehöjden bestod ursprungligen av ett bergsparti som delvis sprängdes bort när parken anlades i slutet på 1920-talet. Vid anläggandet byggdes vägar, trappanläggningar och lekplaner och träd och buskar planterades. En paviljong för lekverksamhet tillkom 1950. I slutet av 1950-talet uppfördes en elstation i parkens sydvästra hörn och en förskola längs Hälsingegatan. Parken och lekplatsen förnyades 2010, och samma år placerades Christer Sundströms tre lekskulpturer *Lokatter* här. Lokatten är Hälsinglands landskapsdjur.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Kvarterspark 0,6 hektar

Innehåll: Parken ligger på en höjd och nivåskillnaden mot omgivande gator tas på flera ställen upp av granitmurar. I parkens högsta läge finns en frodig perennplantering med sittplatser och i anslutning till dessa en gräsyta med solitära träd och buskar. Busk- och perennplanteringar omgärdar parken. Centralt ligger en större lekplats och en aktivitetsyta, för till exempel bollspel, är belägen på elstationens tak. I anslutning till lekplatsen finns ett väderskydd och picknickbord. Leksulpturerna *Lokatter* står i parkens norra del. I östra delen av parken ligger en skola med inhägnad gård.

Analys

Parken domineras av den centralt belägna lekplatsen med en vacker berghäll i mitten, men i parken finns även lugnare platser. Parken är i gott skick även om vissa planteringar utsätts för hårt slitage. Vissa buskage skulle behöva förnygras.

Upplevelsevärden:

blomprakt
bollek

grillning
grön oas

lekplats
picknick/solbad

Trygghet: Hälsingehöjden är rejält kuperad och längs slänterna mot gatorna förekommer större buskage. Intill bollplanen finns en brant slänt där buskagen skapar en dold plats. Belysningen är god.

Perennplanteringen med sittplats högt uppe i parken.

1. Sittplatser och perennplanteringar 2. Lekplats 3. Bollplan 4. Lokatter

Tillgänglighet: Från Hälsningegatan finns en trappfri entré till parken, men denna är brant och lång. Samtliga övriga entrévägar innehåller trappor. De centrala delarna av parken, inklusive lekplatsen, är plan och det finns gott om sittplatser. Gångsystemets beläggning utgörs av stenmjöl och asfalt.

Besöksryck: Högt

Utveckla & värna

● Aktiviteter & lek	● Rofyllighet
● Trygghet & tillgänglighet	● Slitageålighet

Genom att:

- värna om balansen mellan parkens olika värden.
- avgränsa vissa planteringsytor för minskat slitage.
- prova avstängning av vissa gräsytor vinter och vår.
- anlägga konstbevakning.

En av Christer Sundströms *Lokatter*. Dessa är som synes uppskattade av barn som leker i parken.

Bollplanen på elstationens tak.

En bred stentrappa leder in i parken från Sankt Eriksgatan.

Lilla Solvändan

Historik

Lilla Solvändan, som är en del av det centrala parkstråket genom Röda Bergen, anlades i början av 1930-talet. Parken utformades med trädgårdskaraktär och innehåller bersåliknande rumsbildningar med sittplatser. Lekplatsen tillkom 2008 i samband med en parkupprustning.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Kvarterspark 0,2 hektar

Innehåll: Parken har en för stadsdelen unik karaktär av landskapspark i miniatyr och ligger något upphöjd i förhållande till omgivningen. Vegetationen utgörs av små dungar i öppna gräsytor. De artrika buskagen som föryngras med jämna intervall skapar rumsligheter i parken. I två av dessa finns sittplatser. Grusgångar binder samman parkens olika delar. I södra delen finns en lekplats. Bo Englunds granitskulptur *Genesis* står i parken.

Analys

Lilla Solvändan med de distinkta rumsformationerna och den för området speciella naturlika karaktären bidrar till variationsrikedom i området. Parken ingår i värdekärna Röda bergen inom riksintresset för kulturmiljövård i Stockholms innerstad med Djurgården.

Upplevelsevärden:

grön oas
lekplats
rofylldhet

Trygghet: Lilla Solvändan präglas av stora buskage och en del gömda vrår. Belysning finns utmed gångstråken, men saknas vid lekplatsen. Parken ligger lite avsidet och kan upplevas mindre trygg, särskilt eftersom de höga buskagen begränsar kontakten med omgivningen.

Tillgänglighet: Parkens topografi medför att samtliga entrévägar har en lutning. Gångsystemet utgörs av stenmjölsgångar som är hårda och relativt släta. Det finns sittplatser på flera ställen i parken.

Besöksstryck: Lågt

Skulpturen *Genesis* i en öppen gräsyta med buskage.

1. Sittbersår 2. Skulpturen *Genesis* 3. Lekplats

Utveckla & värna

- Skönhet
- Aktiviteter & lek
- Trygghet & tillgänglighet

Genom att:

- arbeta för att variera parkrummens karaktär.
- utveckla parkens lekvärden.
- förbättra tillgängligheten.
- stärka känslan av trygghet genom att förbättra belysningen.

Skulpturen *Genesis* med lekplatsen i bakgrunden.

En av sittplatserna i parken.

Sittplats i berså nära gatan.

Monica Zetterlunds Park

Historik

Parken kallades förr Clas på Hörnet efter det tidigare namnet på vårdshuset som ligger intill. Den anlades i början av 1980-talet i samband med att vårdshuset renoverades. Innan dess var platsen bebyggd med lokaler för olika verksamheter. Först 2006 fick parken sitt nuvarande namn efter Monica Zetterlund som vid sin bortgång bodde i närheten. År 2011 slutfördes en omfattande förnyelse av parken. Då tillkom bland annat den unika, mjukt formade och spelande parksoffan.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Kvarterspark 0,2 hektar

Innehåll: Parken består av en centralt belägen gräsyta med gångvägar runt om. En generös och mjukt formad parksoffa med en ljudinstallation av Fredrik Wretman riktar sig in mot parken. Besökare kan slå sig ner på den välvda soffan och lyssna till Monica Zetterlunds sång och musik. Fredrik Wretman har även formgivit parkens belysningsarmatur i vilken Monica Zetterlunds ansikte syns i profil.

I parken finns frodiga perennplanteringar med smala gångvägar i. En klippt häck markerar gränsen mot gatan. Parken har trots sin begränsade storlek ett variationsrikt växtmaterial. I den norra delen finns en lektya för mindre barn. I anslutning till parken finns ett äldreboende, en förskola och två restauranger.

Analys

Parken utgör ett viktigt grönt inslag i ett område som präglas av tät kvartersbebyggelse. De variationsrika perenn- och buskplanteringarna bidrar med rik blomning och färgskiftningar under en stor del av året.

Upplevelsevärden:

blomprakt	rofylldhet
grön oas	sitta i solen
lekplats	

Trygghet: Parken innehåller inga täta buskage eller gömda platser. Man är som besökare något avskild från omgivningen även om man har god utblick mot gatan. Belysningen i parken är god.

Perennplanteringen i förgrunden och i bakgrunden syns vårdshuset Browallshof.

1.Lekplats 2.Sittbänk med ljudinstallation 3.Perennplanteringar
4.Vårdshuset Browallshof (f.d. Clas på Hörnet)

Tillgänglighet: Parken är platt och gångsystemet hårt och slätt vilket gör parken lättillgänglig.

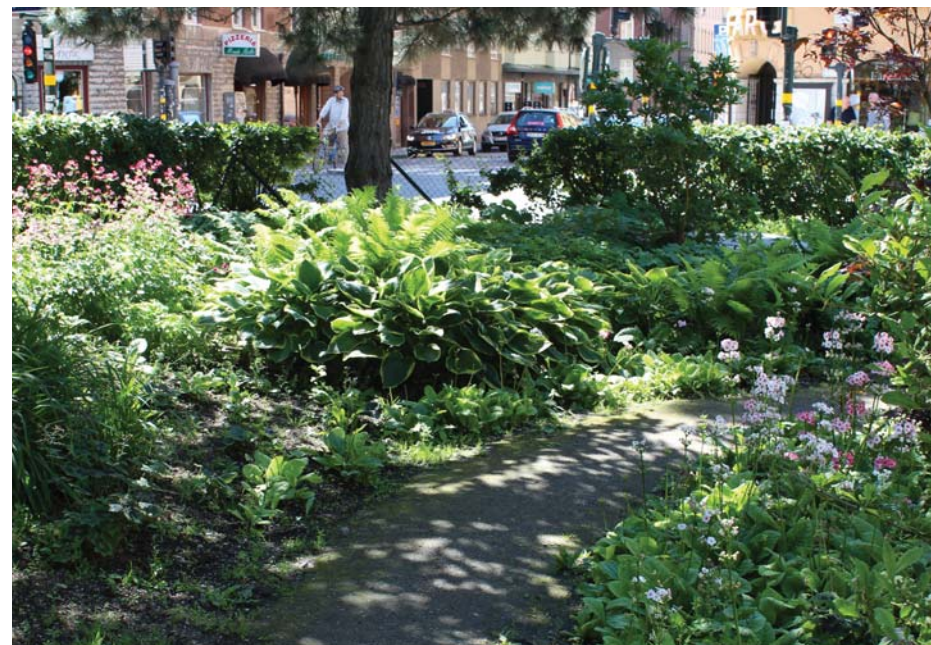
Besöksstryck: Medel

Utveckla & värna

- Skönhet
- Rofyllighet
- Slitagetålighet

Genom att:

- värna och utveckla perennplanteringarna.
- värna och utveckla platsen som lugn grön oas.
- utveckla hållbara gräsytor.
- utöka konstbevattningen.

Perennplantering i parkens västra del.

Ljusarmatur med Monica Zetterlunds ansikte i profil.

Parksoffan med ljudinstallation.

Lekplatsen.

Norrbackatäppan

Historik

Den nuvarande Norrbackatäppan uppfördes under 1970-talet då området bebyggdes med bostäder. Mellan byggnaderna sparades ytor till en större innergård som blev en allmän park. Även en del av Norrbackagatan omvandlades till parkmark.

Den nuvarande bergsskärningen utmed södra sidan av Norrbackatäppans övre platå var förr kanten längs gamla Vanadisvägen. Kallmurarna i den sydvästra delen av platån är troligen grunder från tidigare gårdshus som låg på platsen. Bergsbranten längs platåns norra sida är däremot naturlig.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Kvarterspark 1,1 hektar

Innehåll: Norrbackatäppan består till stor del av en långsmal och gräsklädd bergknalle. Längs norra långsidan växer buskar och träd medan södra sidan är mer öppen med berg i dagen. Parken innehåller en lekplats med bland annat gungor, sandlåda och en mindre bollplan. Runt kanterna finns asfalterade gångvägar som ansluter till närliggande gator.

I parkens omgivning finns bostäder, tre förskolor och en skola med tillhörande skolgård.

Analys

Norrbackatäppan är en öppen och ljus park som ger möjlighet till både aktivitet och vila. Skola, förskolor, kringliggande bostäder samt förekomst av kaniner, medför ett stort slitage på parkens olika delar inklusive gräsytor och kullens slänter. På grund av kompakterad lerjord hämmas vegetationens tillväxt och det är ofta lerigt på våren.

Bara ett kvarter från Norrbackatäppan växer nu den nya stadsdelen Hagastaden fram. Det nya parkstråket i Hagastaden med plats för lek och rekreation kommer dock att kunna tas i bruk tidigast 2020. Under flera år kommer därmed Norrbackatäppan att vara den närmst belägna lekplatsen för Hagastadens nya invånare. Det är därför särskilt angeläget att planera för en förnyelse av parken.

Platån uppe på Norrbackatäppan.

1.Lekplats 2.Platån uppe i parken 3.Bergskant runt platån 4.Förskolegårdar

Upplevelsevärden:

bollek
grön oas
lekplats
picknick/solbad
pulkaåkning

Trygghet: Parken innehåller inga stora buskage eller dolda platser. Kontakten med omgivningen är begränsad uppe från kullen. Belysningen är god utmed gångstråken, men saknas uppe på kullen.

Tillgänglighet: Gångsystemet i parken består av asfaltgångar och bortsett från kullen i mitten är parken plan. Bänkar finns i parken. De som har arm- och ryggstöd är dock svårtillgängligt placerade uppe på kullen dit gångvägar saknas.

Besöksryck: Högt

Utveckla & värna

- Aktiviteter & lek
- Slitageålighet
- Trygghet & tillgänglighet
- Ekosystem

Genom att:

- utveckla lekvärden och aktiviteter i parken.
- se över gångvägssystem och tillgänglighet.
- uppmuntra och möjliggöra stadsodling.
- förbättra förutsättningarna för vegetationen att utvecklas.
- prova avstängning av vissa gräsytor vinter och vår.
- anlägga konstbevattnings.
- förbättra dagvattenhanteringen.
- stärka och synliggöra ekosystemtjänster.

Lekplatsen.

Bergskanten utmed platåns södra sida.

Rödabergsbrinken

Historik

Rödabergsbrinken är en del av det centrala parkstråket genom Röda Bergen och ligger vid en av de två ursprungliga huvudentréerna in till området. Vid anläggandet gavs platsen en formell och representativ torglik utformning med en central kvadratisk parkdel med gräsyta och rosenplanteringar samt med två lekplaner på vardera sidan omgivna av hagtornsträd och klippta häckar. Som accenter planterades pyramidpopplar i de två refuger som flankerar parken. Under 1990-talet ersattes de ursprungliga popplarna med nya.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Kvarterspark 0,07 hektar

Innehåll: Rödabergsbrinken är en rektangulärt formad park uppdelad i tre sektioner. Parkens mitt utgörs av en grön del med en rosenplantering och gräsmatta runt om. Under denna finns en branddamm. I södra delen finns en lekplats som upplåts som förskolegård och i den norra, en grusyta med sittplatser längs kanterna. Både grusytan och lekplatsen är infattade av en klippt oxbärshäck med stora vitoxlar. Parkens flankeras i båda ändar av triangelformade gräsrefuger med syrener och pyramidpopplar.

Analys

Rödabergsbrinken har fortfarande kvar mycket av sitt ursprungliga utseende och anknyter väl till områdets karaktär. Det formella formspråket kräver att skötsel och underhåll hålls på en hög nivå. Lekplatsen är sliten och behöver rustas upp.

Rödabergsbrinken är en del i det gröna stråk som sträcker sig från Röda bergen till Vanadislunden och vidare ut mot Bellevue och Hagaparken. Parken ingår också i värdekärna Röda bergen inom riksintresset för kulturmiljövård i Stockholms innerstad med Djurgården.

Upplevelsevärden:

blomprakt
grön oas
lekplats

Rosenplantering, klippta oxbärshäckar och oxelträd.

1.Grusplan med sitttor 2.Rosenplanteringar 3.Lekplats

Trygghet: Parken innehåller inga täta buskage eller dolda platser. Kontakten med omgivningen är god och belysningen är bra.

Tillgänglighet: Tillgängligheten i parken är god fränsett att grusytan i den norra delen har en lutning och att några kanter förekommer. Gångytorna är belagda med stenmjöl. Det finns gott om bänkar med både rygg- och armstöd.

Besökstryck: Lågt. Lekplatsen dock något högre

Utveckla & värna

● Skönhet	● Kopplingar
● Kulturhistoria	● Rofylldhet
● Aktiviteter & lek	● Ekosystem

Genom att:

- värna blomprakten och kulturmiljön.
- utveckla parkens norra del.
- värna allmänhetens tillgång till lekplatsen.
- värna och utveckla gröna kopplingar.
- värna platsen som lugn grön oas.

Grusplanen i parkens norra del med sittplatser runt om.

Utsikt från parken mot Vanadisplan och Vanadsvägen. I Vanadsvägens förlängning skymtar Vanadislunden med dess vattenreservoar.

Entrén till lekplatsen.

Sabbatsbergsparken

Historik

Sabbatsbergsparken fick sitt namn efter Valentin Sabbath som köpte delar av marken år 1709. Tidigare låg Rörstrands tegelbruk här och därefter har fattighus, sjukhus och ålderdomshem dominerat Sabbatsbergsområdet. Delar av området har också upplåtits till en gasklocka samt till Sabbatsbergs brunnslasarett. I samband med Sabbatsbergsområdets detaljplaneläggning och utbyggnad i början av 2000-talet överfördes delar av den tidigare fastighetsmarken till parkmark och Sabbatsbergsparken fick sin nuvarande utformning. Under 2008 tillkom Torsgränds lekplats.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Kvarterspark 1,0 hektar

Innehåll: I parken finns olika byggnader varav flera är kulturhistoriskt värdefulla, exempelvis Sabbatsbergs kyrka. Mitt i parken finns en stor, delvis sluttande gräsyta med gångvägar, sittplatser och fritt placerade träd av varierande art och ålder. I söder ligger Torsgränds lekplats och Lone Larsens bronsskulptur *Den Andre*, som fungerar som vattenutkastare och dricksbrunn.

Längst i väster mot Torsgatan finns en kilformad yta med stora träd i gräs. Härifrån sluttar det mycket brant ner mot Torsgatan. Längs Torsgränd står träd i rader med underplanteringar av gräs och perenner. I anslutning till parken finns synliga spår av den Kirsteinska fruktträdgården samt rester av en hälsokälla, båda klassade som fornminnen.

Analys

Sabbatsbergsparken är en lugn grön oas, har en spännande historia och innehåller kulturhistoriskt värdefulla byggnader. Kopplingen mellan den östra och västra delen av parken är idag svag och likaså kopplingen till Torsgatan. Parken är i relativt bra skick, men ett visst slitage förekommer.

Upplevelsevärden:

grön oas	pulkaåkning
lekplats	rofylldhet
picknick/solbad	uteservering

Vy över den stora gräsytan mitt i parken.

1. Konstverket *Den Andre* 2. Torsgränds lekplats 3. Planteringar utmed Torsgränd
4. Sabbatsbergs kyrka

Trygghet: Sabbatsbergsparken är öppen och överskådlig. Undantaget är kilen mot Torsgatan som delvis ligger dold bakom byggnader. I denna del saknas också belysning. I övrigt är belysningen väl tilltagen utmed gångstråken.

Tillgänglighet: Markmaterialen på gångstråken är hårda och jämna och utgörs företrädesvis av stenmjöl eller asfalt. Även smågatsten och naturstensplattor förekommer. Parken innehåller flera trappor och längs gångstråken förekommer lutningar, vilket har negativ inverkan på tillgängligheten.

Besöksryck: Lågt, undantaget lekplatsen med närmaste omgivning.

Utveckla & värna

Kulturhistoria	Kopplingar
Aktiviteter & lek	Rofyllighet
	Ekosystem

Genom att:

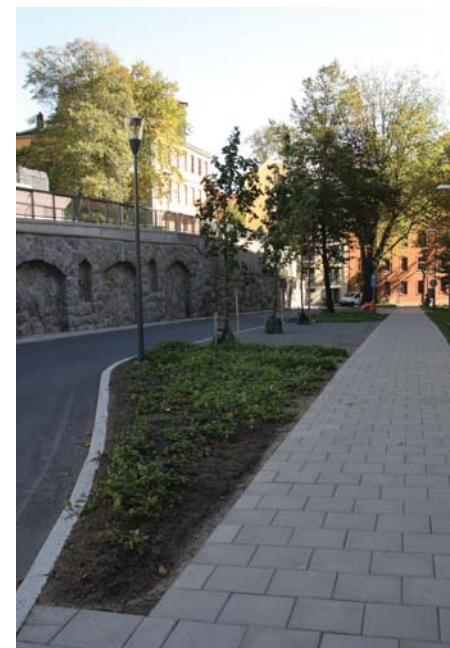
- värna kulturmiljön
- befästa parkens namn.
- uppmuntra och möjliggöra för stadsodling.
- utreda möjligheten till vattenlek.
- rusta upp och utveckla lekplatsen.
- förbättra kopplingen mot Torsgatan.
- värna platsen som lugn grön oas.
- stärka och synliggöra ekosystemtjänster.

Förskolegrupp samlad runt skulpturen *Den Andre*.

Stig ovanför branten mot Torsgatan.

Trädplanteringar utmed Torsgränd.

Sankt Eriksparken

Historik

Sankt Eriksparken anlades under 1920- och början av 1930-talet i samband med att angränsande kvarter bebyggdes enligt P O Hallmans planer. Parken utformades i engelsk stil med slingrande promenadvägar och lummig grönska. På 1950-talet uppfördes Rödabergsskolan i parken.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Kvarterspark 1,0 hektar

Innehåll: Sankt Eriksparken utgörs av en bergklack med Rödabergsskolan på toppen. Kring skolan sluttar marken ner mot omgivande vägar. Nivåskillnader tas upp med kryssmurar av granit. Den nordöstra delen är brantare och mer vildvuxen medan den sydvästra delen är mer öppen med stora solitära träd. I anslutning till Rödabergsskolan ligger en lekplats och en förskola. En hundrastgård finns i nordvästra delen och i hörnet Norra Stationsgatan/Dannemoragatan ligger en kiosk.

Analys

Sankt Eriksparken har flera kvalitéer så som varierande topografi, stora träd och lekmöjligheter för barn. Parken är dock nedgången och i den sydvästra delen där skolgården ansluter till parken är slitaget mycket stort. Upplevelsen av parken skulle förbättras med riktade upprustningsåtgärder. Parken fungerar i huvudsak som skolgård till Rödabergsskolan.

Upplevelsevärden:

grön oas	pulkaåkning
hundrastplats	utsikt
lekplats	

Trygghet: I Sankt Eriksparken finns en del täta buskage och dolda platser, framförallt i parkens norra och östra delar. Belysningen är överlag god utmed gångstråken men ett par mörka och svåröverskådliga platser finns i den norra delen. Delar av parken är nedgångna och skräpiga och trafikbullret är högt vilket påverkar upplevelsen av trygghet negativt.

Tillgänglighet: Parken är mycket kuperad vilket medför att de flesta vägar in i parken är branta. Entrén vid korsningen Västmannagatan/Upplandsgatan är trappfri och den mest tillgängliga men även här lutar

Sydvästra delen av parken med lekplatsen och stora träd.

1.Brant slänt 2.Hundrastgård 3.Lekplats

det en del. Gångsystemet utgörs till största delen av asfalterade vägar. Vid lekplatsen har strid sand spridits ut på gångytorna vilket kan göra dem svårframkomliga. Det finns få bänkar i parken och de som finns har inte optimal placering.

Besöksryck: Högt i anslutning till skolan och lekplatsen, i övrigt lågt.

Utveckla & värna

● Aktiviteter & lek	● Slitageålighet
● Trygghet & tillgänglighet	● Ekosystem

Genom att:

- utveckla och aktivera ytorna närmast Norra Stationsgatan.
- utveckla lekmiljön och samutnyttja med skolan.
- öka upplevelsen av trygghet.
- se över val och placering av bänkar.
- genomföra riktade upprustningsåtgärder.
- prova avstängning av vissa gräsytor vinter och vår.
- stärka och synliggöra ekosystemtjänster i parkens sluttande naturpartier.
- värna bergsbranterna.

Öster om skolan finns granitmurar och bergsbranter.

Hundrastgården.

Lekande skolbarn i parkens sydvästra del.

Parkens nordöstra hörn med kiosken.

Solvändan

Historik

Solvändan är en del av det centrala parkstråket i Röda Bergen och kallades ursprungligen för Rödabergsplatsen. Efter förslag på namnändring under 1920-talet fick platsen sitt nuvarande namn. Då ingick även den park som idag heter Lilla Solvändan. Under 1990-talet byggdes en elnätstation under parken. I samband med detta byggdes även elnätstationens entréer och ventilationsutrustning, vilka idag är synliga i hundrastgården som tillkom 2013. År 2006 och 2013 förnyades lekplatsen.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Kvarterspark 0,4 hektar

Innehåll: Solvändan ligger i en sluttning mot Torsgatan och består av tre delar med olika karaktär: en formell del i öster med en hundrastplats, en sluttande del med naturlig karaktär i mitten och slutligen en cirkelformad lekplats högst upp på krönet i väster. I den naturlika delen mot lekplatsen finns partier med berg i dagen.

Längs med gatan finns två långsmala refuger med träd i gräsyta. Väster om parken finns en mindre gräsyta med oxelträd, ett par bänkar och ett lågt buskage.

Analys

Solvändan är en variationsrik och grönskande park med platser både för vila och aktivitet. Det är viktigt att värna om parkens tydliga funktionsindelning och de olika karaktärerna. Parken är en del i det gröna stråk som sträcker sig från Röda bergen till Vanadislund och vidare ut mot Bellevue och Hagaparken. Parken ingår i värdekärna Röda bergen inom riksintresset för kulturmiljövård Stockholms innerstad med Djurgården.

Upplevelsevärden:

blomprakt
grön oas
lekplats

hundrastplats
rofylldhet

Sluttningen upp mot lekplatsen.

1. Lekplats 2. Hundrastgård 3. Perennplanteringar 4. Berg i dagen
5. Gräsyta med träd och bänkar 6. Refuger med träd i gräsyta

Trygghet: I parken har besökare god kontakt med omgivningen, och inga täta buskage eller dolda platser förekommer. Belysningen är god med undantag för hundrastgården där belysning saknas.

Tillgänglighet: Solvändan är på grund av den naturliga topografin bitvis svårtillgänglig. Gångvägen till lekplatsen är brant. Mest tillgänglig är den östra delen med hundrastgården. Gångytorna utgörs av stenmjöl och är jämna och hårda.

Besöksstryck: Högt

Utveckla & värna

● Skönhet	● Kopplingar
● Kulturhistoria	● Ekosystem
● Aktiviteter & lek	

Genom att:

- utreda eventuella tillägg av konst.
- värna balansen mellan parkens olika värden.
- värna kulturmiljön.
- utveckla och bibehålla lekplatsen inom befintligt område.
- värna och utveckla gröna kopplingar.

Berg i dagen i parkens naturlika område.

Lekplatsen.

Hundrastgården intill Torsgatan.

I hela parken finns gott om sittplatser.

Spökparken

Historik

Spökparken ligger intill malmgården Schefflerska palatset, även kallat "Spökslottet". Byggnaden uppfördes som bostad omkring år 1700 av handelsmannen Hans Petter Scheffler. Byggnad och park var i privat ägo fram till 1924 då de donerades till Stockholms universitet.

Den strama och symmetriska grundplanen med lusthuset och en tydlig mittaxel härstammar från 1700-talets barockideal. I slutet av 1800-talet byggdes parken om i den då rådande romantiska stilen med slingrande gångvägar och stora friväxande träd. På 1940-talet, under Holger Bloms tid som stadsträdgårdsmästare, anlades en lekplats och en kryddträdgård i parkens södra del samt en ny entré med trappa från Holländargatan. År 1991 överfördes ansvaret för parken från staten till Stockholms stad och en omfattande upprustning genomfördes. Den senaste upprustningen genomfördes 2009.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Kvarterspark 0,6 hektar

Innehåll: Spökparken karaktäriseras av sina öppna gräsytor och de mäktiga gamla träden. Genom parken löper vindlande gångvägar i ett symmetriskt mönster. Den södra delen har ett stramare formspråk. Här finns två kvadratiska platser med beläggning av smågatsten och regelbundna planteringar med perenner och sommarblommor. Parken avgränsas i norr och väster av byggnader. Längs Holländargatan och Rådmansgatan löper trästaket och buskplanteringar. Nivåskillnaden mot gatorna tas upp med hjälp av stödmurar.

Analys

Spökparken är en av få byggnadsminnesmärkta parker i Stockholm och utgör vädekärna inom riksintresset för kulturmiljövård Stockholms innerstad med Djurgården. Parkens kulturhistoriska värde grundar sig på de tydligt läsbara historiska lagren från olika sekel; såsom 1700-talets barockträdgård med lusthuset och den symmetriska uppbyggnaden kring en mittaxel, liksom 1800-talets engelska park med slingrande stigar och stora lövträd. Trappan mot Holländargatan, staketet runt parken och kryddträdgården utgör typiska avtryck från 1940-talet.

Öppna gräsytor med slingrande grusgångar.

1."Spökslottet" 2.Rester från 40-talets kryddträdgård 3.Lusthus

Förekomsten av flera gamla och mäktiga träd gör att parken har ett stort ekologiskt värde. Till största delen är parken i gott skick men kryddträdgården i parkens södra del behöver ses över, liksom gräsyterna.

Upplevelsevärden:

blomprakt
grön oas
kulturhistoria

picknick
rofylldhet

Trygghet: Parken innehåller inga täta buskage eller dolda platser och det finns gott om belysning. Parken kan ändå upplevas som avskild på grund av nivåskillnaden mot Holländargatan och Rådmansgatan och för att den till stora delar omges av plank eller buskar. Det korta avståndet till omringliggande flerfamiljshus kompenserar i viss mån för detta.

Tillgänglighet: Det finns en tillgänglig entré från Drottninggatan som leder in i parken utan nivåskillnader. Parken är i övrigt plan och gångvägarna är grusbelagda. Det förekommer ytor där stenmjölet är mjukt. Smågatstensytor finns vid den gamla kryddträdgården, vilket innebär viss begränsning av tillgängligheten. Det finns gott om sittplatser i parken med både rygg- och armstöd.

Besöksryck: Medel

Utveckla & värna

● Skönhet	● Rofyllighet
● Kulturhistoria	● Slitagetålighet
	● Ekosystem

Genom att:

- värna de kulturhistoriska värdena.
- arbeta i enlighet med befintligt vårdprogram.
- utveckla hållbara gräsytor.
- anlägga konstbevattning.
- stärka och synliggöra ekosystemtjänster.
- planera för en generationsväxling av parkens stora träd.

Rester från kryddträdgården i parkens södra del.

“Spökslottet”.

Hög stenmur mot Holländargatan. Bakom flädern skymtar lusthuset från 1700-talet.

Sätertäppan

Historik

Sätertäppan, som är en av kvartersparkerna i Röda Bergen, anlades 1929 med träd, buskar och fleråriga blommor. Den stora perennplanteringen, med låga växter i framkant och högre i bakkant, har dock ersatts av buskar under senare tid. År 2006 genomfördes en större upprustning av parken.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Kvarterspark 0,08 hektar

Innehåll: Sätertäppan är en triangelformad park med öppna gräsytor och berg i dagen i dess mitt. Mot gatan finns ett vildväxande och högt buskage med fläder och hägg. Längs grusgången finns rosenplanteringar och bänkar. I norr avgränsas parken av perenn- och buskplanteringar.

Analys

Sätertäppan är en rofylld plats med stark identitet. Parken är omgiven av Röda Bergens tidstypiska flerfamiljshus och ligger något upphöjd i förhållande till gatan. Det är viktigt att bevara och utveckla nuvarande karaktär och värden. Parken ingår i värdekärna Röda bergen inom riksintresset för kulturmiljövård Stockholms innerstad med Djurgården.

Upplevelsevärden:

blomprakt
grön oas
rofylldhet

Trygghet: Sätertäppan ligger avsides men känns ändå inte isolerad. Parkens läge, med bostädernas innergårdar runt om, skapar en känsla av sammanhang. Belysningen är bra. Det stora buskaget mot vägen påverkar inte trygghetskänslan negativt då man främst vistas utmed gångvägen nära angränsande innergårdar.

Tillgänglighet: Tillgängligheten i parken är god med små höjdskillnader och plana gångvägar. Det finns flera bänkar med rygg- och armstöd i soligt läge.

En grusgång löper genom parken.

1.Bergsknalle 2.Innergårdar

Besöksstryck: Lågt/medel

Utveckla & värna

● Skönhet ● Rofylldhet

● Kulturhistoria

Genom att:

- värna kulturmiljön.
- värna platsen som lugn grön oas.

Rosenrabatt i parken och angränsande innergård

Centralt i parken finns en bergsknalle med buskvegetation mot gatan.

Vy från västra entrén.

Tre Liljor

Historik

Grönyterna vid kv Hugin tillkom i början av 1920-talet när området bebyggdes med bostadskvarter. Flera av de mäktiga träden fanns redan då. Namnet Tre Liljor har platsen fått efter ett gammalt vårdshus som låg vid utfarten från Norrtull fram till 1869, då det brann ner. Platsen hette från början Tre Liljors Plan men döptes om för att undvika förväxling med Lill-Jans plan som ligger på Östermalm.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Kvarterspark 0,1 hektar

Innehåll: Tre Liljor är uppdelad i två delar. Den västra delen består av en mindre gräsyta med sittplatser och planteringar längs sidorna. Här finns en stor lind och resterna av en skulptural vattenanläggning samt en pelarrad av sten. Midjehöga stenmurar utgör avgränsning mot gatorna runt om. Den östra parkdelen består av en öppen gräsyta med ett flertal äldre träd samt sittplatser utmed Norrtullsgatan. Parken omges av bostäder.

Analys

Parkens östra del har ingen tydlig användning idag. Den är också betydligt mer påverkad av trafikljud än den västra. Parkens kondition är över lag tillfredsställande men i den östra delen finns smitvägar över gräsytan.

Upplevelsevärden:

grön oas
rofylldhet

Trygghet: Parken är luftig och har inga täta buskage eller dolda platser. Man har som besökare god kontakt med omgivningen. Belysning finns i parken.

Tillgänglighet: Parkens västra del saknar tillgängliga entrévägar då det finns trappsteg vid alla entréer. Trapporna saknar handledare. Gångytorna är belagda med stenmjöl och är släta och hårda. Bänkarna i parken har ryggstöd men saknar armstöd.

Besöksryck: Medel

Den västra delen med sin gräsyta och sitttor runt om.

1. Rester från en vattenanläggning

Utveckla & värna

- Skönhet
- Aktiviteter & lek
- Trygghet & tillgänglighet
- Kopplingar
- Rofyllighet

Genom att:

- utveckla blomprakt i parkens västra del.
- aktivera gräsytan i parkens östra del.
- förbättra tillgängligheten i parkens västra del.
- stärka kopplingen mellan parkens båda delar.
- värna rofyllighet i parkens västra del.

Resterna av vattenanläggningen.

Vy från Norrtullsgatan

Gammal lind med sittplats i sten mot Norrtullsgatan.

Väringetäppan

Historik

Väringetäppan anlades 1933 och ser i stora drag likadan ut idag. År 1998 rustades parken upp med nya träd och buskar, och ett rosenbuskage byttes ut mot perennplanteringar. Den senaste upprustningen skedde 2007.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Kvarterspark 0,09 hektar

Innehåll: Parken består av tre delar. I mitten finns en stor terrasserad grusyta med sittplatser längs kanterna. Den västra delen består av en långsmal yta med gångväg och en rektangulär yta med sittplatser längst in. Gången kantas av rosenplanteringar och pyramidformade hagtornsträd.

I den östra delen finns en upphöjd yta med sittplatser. En låg stödmur av betong med avtäckning av kalksten bildar gräns mot gatan. Flera av parkens hårdgjorda ytor är belagda med kalkstensplattor vilket bidrar till parkens särskilda prägel. Mot innergårdarna som gränsar till parken finns låga buskage.

Analys

Parken har en stark identitet med en tydlig struktur liksom karaktärsgivande markmaterial. Parken är prydlig och i bra kondition, vissa planteringsytor är dock kala. Parken ingår i värdekärna Röda bergen inom riksintresset för kulturmiljövård Stockholms innerstad med Djurgården.

Upplevelsevärden:

blomprakt
grön oas
rofylldhet

Trygghet: Det finns inga täta buskage men nordvästra hörnet är något avskilt på grund av höjdskillnad och planteringar. Belysning saknas i parken och det ljus som finns kommer från gatubelysningen. Kontakten med omgivningen uppfattas som god även om parken ligger något inskjuten i bebyggelsen.

Trappor mellan parkens olika nivåer.

1. Innergårdar

Tillgänglighet: Från gatan upp till parkens stora centrala plats finns en ramp med handledare. Den västra och östra delen nås dock med trappor vilket begränsar tillgängligheten. Markbeläggningen i parken består av stenmjöl och naturstensplattor. Naturstensplattorna är något ojämna. Det finns gott om bänkar med rygg- och armstöd.

Besöksryck: Lågt/medel

Utveckla & värna

- Skönhet
- Rofyllighet
- Kulturhistoria

Genom att:

- se över perennplanteringarna.
- värna kulturmiljön.
- värna platsen som lugn grön oas.

Ramp från gatan upp mot parken.

Låg stödmur tar upp nivåskillnaden mot grusplanen.

Gångstråk mellan pyramidformade hagtornsträd.

Parktorg

Planterade platser eller torg med
rekreationsvärden

Bild från Jarlaplan

"Pressbyrån på Jarlaplan -hit gick jag varje lördag
med min pappa. Jag fick köpa en tablettask. Jag
valde alltid den som hette Pax, den hade så fina
pastellfärger på sidan av asken."

Ingrid 62, parkminne från Jarlaplan

Brunkebergstorg

Historik

Brunkebergstorg fick i sin nuvarande utbredning omkring år 1800, då torget fick sin första stenbeläggning. I samband med att Gallerian byggdes mellan 1973 och 1975 fick torget ny utformning i enlighet med arkitekten David Helldéns ritningar. I början av 1990-talet lades Malmskillnadsgatan igen och införlivades med torgytan samtidigt som en upprustning genomfördes. År 2004 flyttades Stefan Thoréns konstverk *Gryning* från Medborgarplatsen till Brunkebergstorg.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Parktorg 0,4 hektar

Innehåll: Brunkebergstorg är en triangelformad park belägen där Malmskillnadsgatan och Malmorgsgatan möts. Parken består till största delen av en öppen trädplanterad gräsyta med två fontäner som förbinds av en stiliserad bäckfåra. Träden utgörs av pilar och prydnadskörbär. Ett välförgrenat gångsystem löper igenom parken och runt de två fontänerna. Längs östra sidan finns två halvmåneformade sittplatser och i söder står konstverket *Gryning*.

Analys

Brunkebergstorg är centralt beläget och många människor passerar här dagligen. Brunkebergstorg skulle därför kunna utvecklas till en plats där människor vistas i högre grad. Samtidigt bör nuvarande karaktärer och värden bevaras och utvecklas.

Upplevelsevärden:

evenemang
grön oas
rofylldhet

Trygghet: Parken saknar täta buskage och dolda platser. Man har som besökare bra kontakt med omgivningen och belysningen är god. Eftersom omgivande byggnader främst inhyser verksamheter kan platsen kvällstid upplevas ödslig.

På bilden syns den norra av de två fontänerna med en tillfällig träkonstruktion.

1.Fontäner 2.Konstverket *Gryning*

Tillgänglighet: Parken innehåller inga större nivåskillnader och har hårdgjorda gångytor. Runt vattenfontänerna finns smågatssten. Det finns relativt gott om sittplatser i parken och de vita ormbunkssofforna vid fontänerna har arm- och ryggstöd.

Besöksstryck: Lågt/medel

Utveckla & värna

- Aktiviteter & lek
- Slitageålighet
- Trygghet & tillgänglighet

Genom att:

- utveckla möjligheter för evenemang, uteservering och folkliv.
- utveckla möjligheter för lek.
- värna platsens grönska.

Den norra av de två fontänerna med tillfälliga installationer.

Hårdgjord plats i södra delen med Stefan Thoréns konstverk *Gryning*.

Bäckfåran som förbinder fontänerna.

Granitmur mot gatan.

Dannemoratäppan

Historik

Bebyggelsen i kv Vingen, Muttern och Bälgen tillkom runt 1920 i enlighet med P O Hallmans plan. Bebyggelsen och gatorna anpassades efter terrängen, precis som i Röda Bergen. Ungefär vid samma tid anlades en gatuplantering, Dannemoratäppan, och på Upplandsgatan ordnades trädplanteringar utmed kv Motorn och Vingen.

Beskrivning

Karaktär: Parktorg 0,2 hektar

Innehåll: Dannemoratäppan ligger i mötet mellan Upplandsgatan, Dannemoragatan och Västeråsgatan. Platsen består av tre grönytor, en i mitten av korsningen och två mindre mot Upplandsgatan. Planteringen i korsningen innehåller en gräsyta med två fågelbärsträd, grusgångar och sittplatser. Den omfattas av en låg häck och i söder en mindre perennrabatt. De två ytorna norr om korsningen innehåller häckinfattade sitttor med en hög pelarpoppel i varje yta. Popplarna markerar fortsättningen på Upplandsgatan.

I korsningen Västmannagatan och Västeråsgatan finns mindre planteringar och pyramidalmar utmed husfasaderna. Längs Upplandsgatan, söder om Dannemoratäppan, står pyramidalmar i en underplantering med buskar.

Analys

Ett visst slitage märks på utrustning såsom bänkar och skräpkorgar. Vegetationen behöver delvis förnyas, detta gäller särskilt häckar och gräsytor.

Upplevelsevärden:

grön oas
blomprakt

Trygghet: Dannemoratäppan innehåller inga dolda platser eller täta buskage. Kontakten med omgivningen är god och belysningen är tillfredsställande.

Planteringen med sittplatser mitt i gaturummet.

1. Dannemoratäppan 2. Planteringar och pyramidalmar
3. Pyramidalmar i buskplantering

Tillgänglighet: Platserna är plana med gångvägar i stenmjöl. På ett par ställen finns kantstenar som försämrar tillgängligheten. Det finns flera sittplatser med rygg- och armstöd finns.

Besöksryck: Lågt/medel

Utveckla & värna

● Skönhet

● Trygghet & tillgänglighet

Genom att:

- se över platsens utformning.
- tillskapa blomprakt.
- utreda eventuella tillägg av konst.
- se över tillgängligheten till platsens olika delar.

Pyramidalmar vid korsningen Västerås-gatan/Västmannagatan.

Pyramidalmar längs med Upplandsgatan.

Vy mot norr med en pyramidpoppel på vardera sida av Upplandsgatan.

Häckomgärdade sittplatser på båda sidorna om Upplandsgatan.

Jarlaplan

Historik

Under åren 1906-1909 byggdes den del av Birger Jarlsgatan som ligger i anslutning till Jarlaplan ut och planterades med lindar. Området runt Jarlaplan var till en början ett slumliknande område med enkla hus och fungerade som avstjälningsplats. Med tiden uppfördes finare bostadshus och samtidigt förvandlades de sämsta och minst bärkraftiga markerna till parkmark. Ellen Keys Park som ligger i anslutning till Jarlaplan – inom Östermalms stadsdelsområde – kom till 1914 och samtidigt anlades planteringar på Jarlaplan. År 2013 upprustades Jarlaplan med nya perennplanteringar och svängda bänkar.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Parktorg 0,09 hektar

Innehåll: Jarlaplan ligger i korsningen Birger Jarlsgatan och Roslagsgatan och består av en gräsyta med stora lindar och kastanjer längs kanterna. I parkens norra del finns perennplanteringar delvis infattade av häckar. I gräsykans östra del finns också ett mindre buskage med vresrosor. Mellan perennplanteringarna står en lång vågformad bänk i soligt läge. En kalkstensgång binder samman Roslagsgatan och Birger Jarlsgatan genom parken.

Analys

Den norra delen av Jarlaplan med sina karaktärsfulla bänkar och frodiga perennplanteringar fungerar som en välgörande grön oas i den i övrigt mycket trafikerade miljön. Övriga delar kan vidareutvecklas för att göra hela Jarlaplan lika tilltalande, och minska trafikens dominans. De gröna kvalitéerna kan med fördel utökas för att bidra till att skapa en starkt grönstruktur längs denna del av Birger Jarlsgatan.

Upplevelsevärden:

blomprakt
grön oas
sitta i solen

Trygghet: Parken är öppen och saknar dolda platser. På Jarlaplan har besökaren god kontakt med omgivningen, framför allt mot korsningen

Jarlaplan sedd från söder.

1. Perennplanteringar

Birger Jarlsgatan och Roslagsgatan, som är livfull och med konstant trafikljud. Kontakten med omgivningen är god och belysningen är bra.

Tillgänglighet: Jarlaplan är plan med gångssystem av kalkstensplattor. Plattorna är något ojämna vilket försvårar tillgängligheten. Det finns sittplatser med rygg- och armstöd.

Besöksstryck: Lågt/medel

Utveckla & värna

● Skönhet

● Kopplingar

● Ekosystem

Genom att:

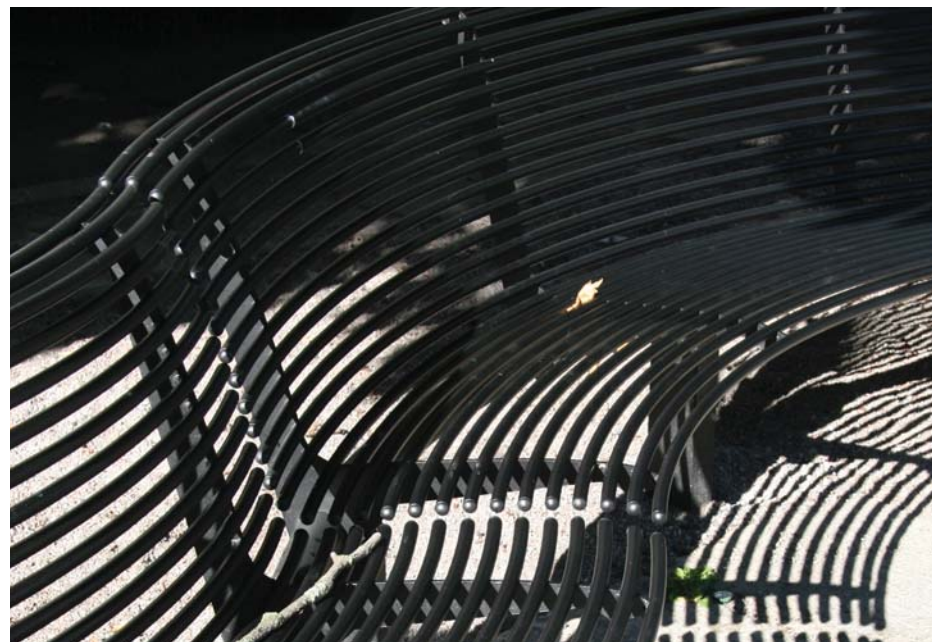
- utreda eventuella tillägg av konst.
- värna och utveckla gröna kopplingar.
- värna parkens roll som viktigt grönt inslag i gaturummet.

Sittplatser vid Jarlaplans norra del.

Perennplantering i Jarlaplans norra hörn.

Vågformad bänk.

Plats vid kv Staren

Beskrivning

Karaktär och storlek: Parktorg 0,2 hektar

Innehåll: Platsen består av en avlång triangulär gräsyta där Birger Jarlsgatan och Vallhallavägen möts. Ytan är planterad med pyramidalmar i två rader och lindar utmed Birger Jarlsgatan. I den södra delen leder en kort gångväg fram till det som tidigare var en rund plantering.

Analys

Antalet besökare är få, vilket till stor del beror på platsens läge mellan de hårt trafikerade gatorna Birger Jarlsgatan och Vallhallavägen. Parken fyller ändå en viktig funktion då den bidrar med grönska och en uppdelning av det annars breda trafikrummet. Den före detta planteringen i den södra delen bör antingen rustas upp eller integreras i omgivande gräsyta.

Upplevelsevärden:

grön oas

Trygghet: Kontakten med omgivningen är god och det finns gott om belysning på omkringliggande gator.

Tillgänglighet: Parken innehåller inga större nivåskillnader. Gångvägen i parkens södra del är belagd med betongplattor. Det finns en bänk med rygg- och armstöd vid den tidigare planteringen.

Besöksstryck: Lågt

Den runda gräsplätten minner om vad som tidigare var en plantering. Bakom pyramidalerna till höger skymtar den trafikerade Vallhallavägen.

1. Rester av plantering

Utveckla & värna

- Aktiviteter & lek
- Ekosystem
- Trygghet & tillgänglighet

Genom att:

- prova möjligheten att anordna en tillfällig aktivitetsyta.
- verka för att förbättra tillgängligheten till platsen.
- stärka och synliggöra ekosystemtjänster.

Sankt Eriksplan

Historik

Bostadskvarteren runt Sankt Eriksplan började byggas i början av 1900-talet och under åren 1908-1910 iordningställdes en triangulär park med träd, buskar och gräsytor. Tunnelbanestationen vid Sankt Eriksplan byggdes 1952. Med tiden ökade biltrafiken i staden och platsen dominerades i många år av trafik och parkeringsplatser. 2005 färdigställdes ett underjordigt garage under parken. Samtidigt rustades parken upp och fick det utseende och den gröna karaktär den har idag.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Parktorg 0,6 hektar

Innehåll: Parken utgörs till stor del av en triangelformad upphöjd gräsyta med stora lindar och fem runda planteringar med perenner. Gräsytan omfattas av låga granitmurar. Likadana murar ramar också in dubbla rader av prydnadsapelträd som löper utmed den östra och norra sidan av parken. I parkens norra hörn står statyn *Elin Wagner håller tal*. Statyn har utförts av skulptören Rune Rydélius och är en uppförstoring av Siri Derkerts ursprungliga verk med samma namn. I parken finns en glasad nedgång till parkeringsgaraget under Sankt Eriksplan. Mot Atlasområdet i söder finns en bred hårdgjord yta med plats för torghandel och uteserveringar.

Analys

De dubbla trädraderna mot omgivande gator bidrar till att avgränsa parkrummet och minska trafikens dominans. Den hårdgjorda ytan mot Atlasområdet har idag relativt låg nyttjandegrad och det finns anledning att se över möjligheterna att aktivera denna yta. Parken är i gott skick men gräsytorerna är i visst behov av renovering.

Upplevelsevärden:

blomprakt
folkliv

grön oas
uteservering

Trygghet: På Sankt Eriksplan finns inga täta buskage eller dolda platser. Kontakten med omgivningen är mycket god och det är oftast folk i rörelse i omgivningen. Platsen är väl belyst.

Parken sedd från sydöst. Här syns ett av de två gångstråk som löper genom parken.

1. Skulptur över Elin Wagner

Tillgänglighet: Sankt Eriksplan är lättillgänglig med obetydliga höjdskillnader och hårda markmaterial. Gräsytan i mitten uppfattas som något otillgänglig trots att en ramp finns upp på denna. Det finns gott om sittplatser med både rygg- och armstöd.

Besöksryck: Medel

Utveckla & värna

● Aktiviteter & lek ● Slitageålighet

Genom att:

- prova tillägg av aktiviteter i delen mot Atlasområdet.
- värna platsens grönska.

Skulpturen Elin Wagner håller tal.

Perennplanteringar och i bakgrunden den glasade nedgången till parkeringsgaraget.

Parkens västra hörn med plats för servering och torghandel i bakgrunden.

Vanadisplan

Historik

Vanadisplan utformades med planteringar mellan åren 1928-29. Under en period fungerade Vanadisplan som vändslinga för spårvagn. På 1990-talet byttes pyramidpopplarna vid Rödabergsbrinken ut mot en annan sorts popplar med en bredare form. Kransen av Hagtornsträd runt Vanadisplan byttes ut och nyplanterades i början av 2000-talet.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Parktorg 0,4 hektar

Innehåll: Vanadisplan utgör en länk i stråket mellan Röda Bergen och Vanadislunden och består av två delar. I väster finns en avlång gräsyta med en grusgång längs muren mot Rödabergsbrinken. Här finns sittplatser och buskage och utmed gångvägen står hagtornsträd och popplar. Den andra, runda delen, ligger i mitten av Vanadisplan omgiven av en trafikerad cirkulationsplats. Här finns rosenrabatter och konstverket *Förvandlingar* av Chris Gibson. Tvärs över gräsytan leder en grusgång och närmast vägen kantas ytan av prydnadsaplar.

Analys

Vanadisplan är en länk i det viktiga gröna stråk som sträcker sig från Röda bergen till Vanadislunden och vidare ut mot Bellevue och Hagaparken. Vid eventuella förändringar bör stor hänsyn tas så att Vanadisplans roll i stråket behålls eller om möjligt förstärks. Dess betydelse som del i ett kommunikationsstråk kommer att öka när Citybanan invigs och stationsuppgången i korsningen Vanadsvägen/Dalagatan står klar. Dagens utformning med rosenrabatter gör att skötselnivån måste vara hög för att planteringarna ska vara tilltalande.

Upplevelsevärden:

blomprakt
grön oas
sitta i solen

Trygghet: På Vanadisplan finns inga dolda platser, och de få små tätare buskage som finns påverkar inte upplevelsen av trygghet. Parken är öppen och kontakten med omgivningen god. Belysningen på platsen är bra.

Vanadisplan sett från öster med trappan upp mot Rödabergsbrinken i bakgrunden.

1. Skulpturen *Förvandlingar*

Tillgänglighet: Parken är plan med gångvägar i stenmjöl. Några mindre kanter förekommer där parken möter trottoaren.

Besöksryck: Medel

Utveckla & värna

● Skönhet	● Kopplingar
● Aktiviteter & lek	● Slitagetålighet
	● Ekosystem

Genom att:

- värna blomprakt.
- utreda tillägg av lek-/aktivitetsyta längs muren mot Rödabergsbrinken.
- utveckla platsen till ett attraktivt kommunikationstråk.
- värna och utveckla gröna kopplingar.
- stärka kopplingen mellan platsens olika delar.
- utveckla hållbara gräsytor.
- anlägga konstbevättning.
- stärka och synliggöra ekosystemtjänster.

Rosenplanteringar och i bakgrunden konstverket *Förvandlingar*.

Vanadisplan sett från väster med Vanadsvägen i bakgrunden.

Trappor och murverk mellan Vanadisplan och Rödabergsbrinken.

Fickparker

**Små gröna platser med
rekreationsvärden**

Bild från Sankt Eriksgatan/Torsgatan

**"Jag står en stund på kvällen i mitt fönster och ser ut på alla glada ljus .
Jag vaknar upp på mornarna och hör trafiken rusa utanför mitt hus. På
eftermidda'n går jag runt en stund i parken och hör barnens skratt och støj och
hemma på vår bakgård ligger grannens katt och sover mjuk och sommarloj."**

Ur låten Min egen stad
Text: Peter Himmelstrand

Drejarparken

Historik

Parken anlades på 1930-talet. År 2009 genomfördes en upprustning av platsen.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Fickpark 0,03 hektar

Innehåll: Drejarparken ligger i korsningen Drejargatan/Birkagatan. Parken omgärdas av klippta häckar och innehåller sittplatser, perennplanteringar och en liten lekplats med sandlåda och lekskulpturer. I parken har besökaren god kontakt med omgivningen och trots trafikerade gator runt om är ljudnivån relativt låg.

Analys

Parken är omtyckt och ligger vid ett stråk där många människor passerar dagligen. Här finns goda möjligheter att ta en paus i solen.

Upplevelsevärden:

blomprakt	rofylldhet
grön oas	sitta i solen
lekplats	

Trygghet: Kontakten med omgivningen är god och det finns inga dolda platser eller täta buskage. Belysningen är tillräcklig.

Tillgänglighet: Tillgängligheten är god i parken med små höjdskillnader och hårt underlag. Smala passager finns inne i parken. De många sittbänkarna har rygg- och armstöd.

Besöksryck: Medel, men högre under soliga vår- och höstdagar

Parken sedd från söder.

1. Perennplantering 2. Lekplats

Utveckla & värna

● Rofyllighet

● Slitagetålighet

● Ekosystem

Genom att:

- befästa parkens namn.
- värna och utveckla platsen som lugn, grön oas.
- utöka konstbevakningen.
- stärka och synliggöra ekosystemtjänster.

Den lilla lekplatsen.

Förgård till vänster och Drejarparken till höger.

Sittplatser i soligt läge.

Karl Staaffs Park

Historik

Karl Staaffs Park fick sitt nuvarande namn efter Carl Eldhs staty av Karl Staaff som idag står i parken. Statyn stod från början på Sveavägen men flyttades hit år 1957. År 2012 förnyades planteringarna kring den hårdgjorda ytan i parkens södra del.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Fickpark 0,1 hektar

Innehåll: Karl Staaffs park ligger där Regeringsgatan och Birger Jarls-gatan möts. Parken har en varierande växtlighet med träd, buskar och perennnytor. På en hårdgjord plats i parkens södra del finns sittplatser och statyn över Karl Staaff. Mitt i parken ligger entrébyggnaden till ett underjordiskt tunnelsystem. I parkens norra del finns en terrass med sidor av granit, som flankeras av en stor alm och en stor lind.

Analys

Parken är en värdefull tillgång eftersom det finns begränsat med grönytor i närområdet. Skicket är generellt bra, men några planteringar behöver förnyas. Kullerstensytan i norr har stort uppslag av ogräs.

Upplevelsevärden:

blomprakt
grön oas

Trygghet: I Karl Staaffs park finns buskage men kontakten med omgivningen uppfattas ändå som god. Vid vistelseytorna i parken är belysningen god.

Tillgänglighet: Den del av parken som vetter mot Birger Jarlsgatan är platt med hårdgjorda gångytor. Till terrassen leder en trappa. Det finns sittplatser både med arm- och ryggstöd.

Besöksstryck: Lågt/medel

Karl Staaffs Park sedd från norr med statyn över Karl Staaff.

1.Staty över Karl Staaff 2.Entrébyggnad till underjordiskt vattensystem

Utveckla & värna

- Trygghet & tillgänglighet
- Kopplingar
- Ekosystem

Genom att:

- förbättra tillgängligheten mellan parkens olika delar.
- värna och utveckla gröna kopplingar.
- värna parkens roll som viktigt grönt inslag i gaturummet.

Bänkar mot Birger Jarlsgatan.

Terrassen i parkens norra del.

Statyn över Karl Staaff.

Karlbergsvägens gröna platser

Historik

Karlbergs allé är en av Stockholms äldsta gator. Av *Tillaeus karta* från 1733 framgår att gatan gick från Norrtullsgatan fram till Karlbergs Slott. Omkring förra sekelskiftet bebyggdes områdena kring allén och gatan fick en ny karaktär med förgårdar, samt bytte namn till Karlbergsvägen. Förgårdar finns i dag mellan Norra Stationsgatan och Torsgatan. Under mitten av 1900-talet togs förgårdarna mellan Torsgatan och Odenplan bort för att ge plats åt en bredare körbana. Förgårdarna på Karlbergsvägen 57 och 89 förvaltas idag av Stockholms stad, övriga förvaltas av respektive fastighetsägare.

Beskrivning

Karaktär: Fickparker <0,1 hektar

Innehåll: Platsen vid Karlbergsvägen 57 består av en gräsyta med en stor kastanj. Framför fastighetens entré finns buskar och perenner, och mot gatan avgränsas platsen av ett svart smidesstaket med tillhörande grind. Innanför staketet finns klippta häckar och längs fasaden finns en gles rosplantering.

Förgården vid Karlbergsvägen 89 utgörs av en gräsyta med en lind. Mot gatan avgränsas gården av en låg klippt häck och ett smidesstaket.

Vid Karlbergsvägens korsning med Torsgatan finns en grön plats med ett mindre buskage och en skogslönn i en gräsyta. Platsen infattas delvis av ett lågt smidesstaket.

Analys

Karlbergsvägen med sina gröna platser utgör en stor tillgång och de gröna förgårdarna bör bevaras och utvecklas. Vegetationen på förgården vid Karlbergsvägen 57 behöver ses över. Den gröna platsen vid Karlbergsvägen 89 upplevs idag som privat då den avgränsas av både staket och en grind.

Upplevelsevärden:

grön oas

Förgård till Karlbergsvägen 57.

1.Karlbergsvägen 89 2.Karlbergsvägen 57 3.Plats vid Torsgatan

Trygghet: Platserna saknar dolda platser och täta buskage. Kontakten med omgivningen är god med bra belysningen längs gatan.

Tillgänglighet: Tillgängligheten får anses vara god med små höjdskillnader och jämn beläggning med betongplattor. I anslutning till den gröna platsen vid Torsgatan finns en bänk med arm- och ryggstöd. Belysningen är god.

Besöksstryck: Lågt

Utveckla & värna

- Kulturhistoria
- Kopplingar
- Ekosystem

Genom att:

- se över vegetationen på Karlbergsvägen 57.
- tillgängliggöra platsen vid Karlbergsvägen 89.
- värna de gröna platserna och gatans gröna karaktär.
- utreda möjligheten att återskapa fler gröna förgårdarna längs gatan.
- värna och utveckla gröna kopplingar.

Förgård till Karlbergsvägen 89.

Plats vid Torsgatan.

Miljöbild från den gröna Karlbergsvägen.

Park vid kv Smedjan

Historik

Huset på Dalagatan 86 som omger parken uppfördes 1916, och träden planterades i parken åren 1919-1920.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Fickpark 0,1 hektar

Innehåll: Parken ugörs av en liten kringbyggd gård där ena sidan vetter ut mot Dalagatan. Längs Dalagatan löper låga granitmurar och bakom dessa finns två stora lindar. Längs byggnaderna runt parken går en körbar asfaltsväg. Utmed fasaderna finns planteringar med buskar och klängväxter. Parkdelen inramas av buskar och avenboksträd. I mitten finns en rektangulär gräsyta med sittplatser runt om.

Analys

Parken ger intrycket av att vara privat på grund av den nära kontakten med bostadshus och avgränsningen med en mur mot gatan. Den har en stark identitet tack vare de omgivande vackra fasaderna med vildvin och de uppvuxna träden. Parken är relativt nedgången och en varsam upp-
rustning skulle vara välgörande.

Upplevelsevärden:

grön oas
rofylldhet

Trygghet: I parken finns inga täta buskage eller dolda platser även om häckarna avskärmar i viss mån. Kontakten med omgivningen är något begränsad på grund av att parken ligger inskjuten från gatan, men närheten till bostadshusen ger samtidigt en upplevelse av trygghet. Belysning finns på fasaderna och utmed gatan men inte inne i parken.

Tillgänglighet: Nivåskillnaden mellan gata och park tas upp genom en lutande ramp belagd med asfalt. Gångytorna som är belagda med stenmjöl är något mjuka och ojämna i ytan. Det finns gott om bänkar med både rygg- och armstöd.

Besökstryck: lågt

Vy från Dalagatan med de stora lindarna innanför granitmuren.

Utveckla & värna

Skönhet

Rofyllighet

Trygghet & tillgänglighet

Genom att:

- ge parken ett namn.
- tillskapa blomprakt och konst.
- förbättra tillgängligheten och användbarheten.
- värna platsen som lugn grön oas.

Avenboksträden ger en parken ett lummigt intryck.

Vildvin på angränsande fasad.

Platser vid kv Polstjärnan och kv Vale

Historik

Redan Gustav III hade visioner om att skapa en paradgata mellan det kungliga slottet och Haga, ungefär i Sveavägens sträckning. Planerna realiserades inte under hans tid, men idén återkom i 1866 års gaturegleringsplan (Lindhagenplanen). I en första etapp byggdes norra delen av Sveavägen fram till Kammakargatan. Senare förlängdes Sveavägen till Sergelstorg.

De första uppgifterna om en trädplantering längs Sveavägen är från 1915 då almar planterades vid Kungstensgatan. Sedan dess har almar planterats i olika etapper längs nästan hela Sveavägen. I slutet av 1920-talet anlades små planteringar i anslutning till kvarteren Vale och Polstjärnan.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Fickparker <0,1 hektar

Innehåll: Norr om Odengatan är Sveavägen – som är cirka 35 meter bred – trädplanterad utmed östra sidan. På västra sidan finns två gröna platsbildningar, vid kv Polstjärnan och kv Vale. I anslutning till Sveavägen ligger Vanadislunden, som gör mycket för upplevelsen av gaturummet i gatans norra del.

Planteringen vid kv Polstjärnan innehåller låga klippta häckar i ett rutsystem som infattar gångtor, bänkar och kvadratiska gräsytor med prydnadsaplar. Den gröna platsen vid kv Vale utgörs av en gräsyta med kastanjer och formklippta almar med en låg klippt häck runt om. Platsen innehåller också några sittplatser och en gles rosplantering.

Analys

Sveavägen är en av Stockholms mest välkända och trafikerade gator. Eftersom de gröna platserna längs Sveavägen är av varierande karaktär vore det vore önskvärt att ta ett samlat grepp kring deras utformning. Platsen vid kv Polstjärnan är intressant med sitt system av häckar och hagtornsträd men slitaget är högt och viss upprustning samt bättre utnyttjande av ytorna skulle behövas. Parken vid kv Vale är i relativt bra skick bortsett från rosplanteringen som dessutom omges av parkerade cyklar.

Kv Polstjärnan.

1.Sveaplan 2.Kv Vale 3 .Kv Polstjärnan

Upplevelsevärden:

grön oas

blomprakt (kv Vale)

picknick/solbad (kv Vale)

Trygghet: Överblickbarheten är god vid kv Vale, men vid kv Polstjärnan är den begränsad på grund av häckarna. Belysningen är tillräcklig vid båda platserna.

Tillgänglighet: Platserna både vid Kv Vale och Kv Polstjärnan är relativt plana med gångtor i asfalt, betongplattor och stenmjöl. Sittplatser med arm- och ryggstöd finns.

Besöksstryck: Lågt

Utveckla & värna

● Skönhet

● Kopplingar

● Trygghet & tillgänglighet

● Slitageåtalighet

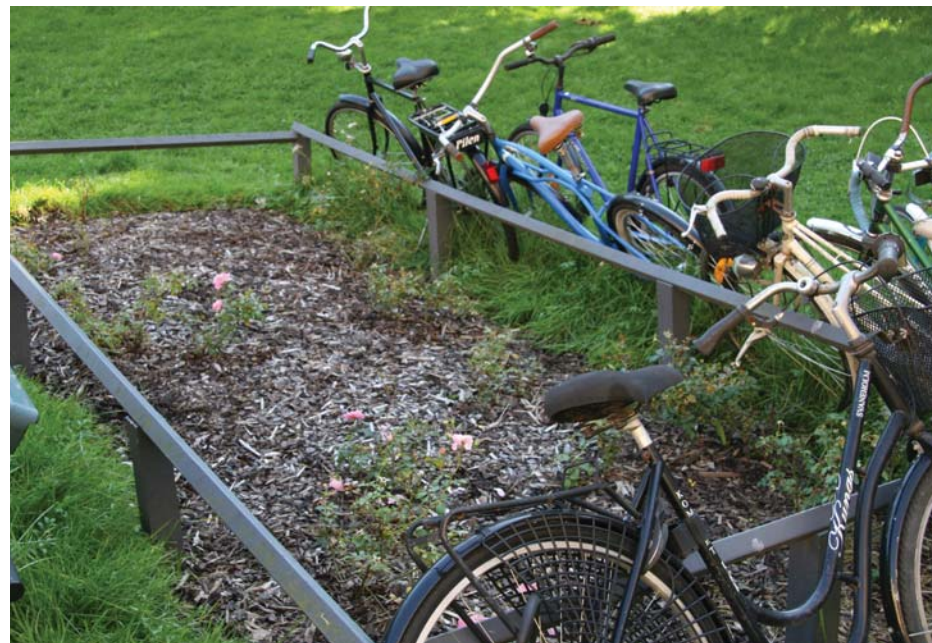
● Ekosystem

Genom att:

- förnya rosplanteringen vid kv Vale.
- förbättra parkeringsmöjligheterna för cyklar vid kv Vale.
- öppna upp och göra platsen vid kv Polstjärnan mer tillgänglig och användbar.
- utveckla möjlighet till uteservering vid kv Polstjärnan.
- värna och utveckla gröna kopplingar.

Kv Polstjärnan. Stort slitage gör att vegetationen delvis är i dåligt skick.

Kv Vale. Cyklar parkerade mot räcket runt den glesa rosplanteringen.

Kv Vale.

Sankt Eriksgatans gröna platser

Historik

Sankt Eriksgatan byggdes ut på 1910-talet och utformades med trädplanteringar och små gröna platser. Under årens lopp förändrades trafiksituationen. De gröna platserna försvann och luckor uppstod i trädraderna. I början på 2000-talet genomförde staden en total upprustning av gatan då nya träd planterades och flera gröna platser återskapades.

Beskrivning

Karaktär: Fickparker <0,1 hektar

Innehåll:

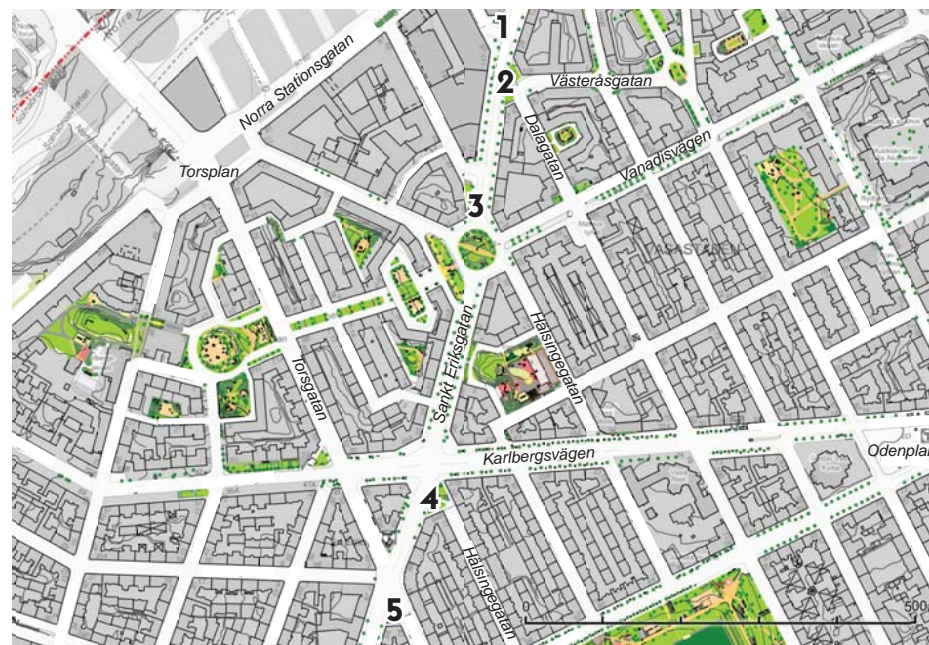
1. På norra sidan av korsningen mellan Sankt Eriksgatan och Dalagatan finns en mindre rhododendron- och perennplantering.
2. I korsningen med Västeråsgatan finns en grön plats som består av två gräsytor ingärdade av ett smidesstaket och planterade med lindar. Mellan gräsytorerna går en bred gångpassage med två bänkar. På båda sidor om gångpassagen finns perennplanteringar.
3. I korsningen mot Hälsingegatan finns en triangelformad gräsyta med buskar och sittplatser som inramas med ett lågt smidesstaket.
4. Vid Gästrikegatan, söder om Karlbergsvägen, finns en grön plats som korsas av en storgatstensbelagd infart. Platsen består av två grönytor inramade av ett lågt smidesstaket och planterade med buskar och några lindar och hagtornsträd. I den södra delen finns en plattyta med sittplatser.
5. I korsningen mot Torsgatan finns en gräsyta med två små hagtornsträd, också den avgränsas med ett lågt smidesstaket. I anslutning till grönytan finns ett par bänkar och en mäktig kastanj.

Analys

Gatans utformning med de små gröna platserna är viktiga för stadsbilden och områdets identitet. Grönskan bidrar till den biologiska mångfalden och platserna bildar en viktig grön länk mellan Vasaparken och Sankt Eriksparken och vidare mot Hagaparken. Det är därför angeläget att bevara och utveckla nuvarande karaktär och värden.

Grönyta vid Västeråsgatan (2).

1.Dalagatan 2.Västeråsgatan 3.Hälsingegatan 4.Gästrikegatan 5.Torsgatan

Upplevelsevärden:

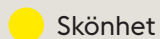
blomprakt
grön oas

Trygghet: Det finns inga dolda platser eller täta buskage längs Sankt Eriksgatan och det finns gott om belysning.

Tillgänglighet: De gröna platserna längs Sankt Eriksgatan saknar stora höjdskillnader och gångytorna består av betongplattor. Det finns också sittplatser på flera ställen.

Besöksryck: Lågt

Utveckla & värna

Skönhet

Kopplingar

Trygghet & tillgänglighet

Ekosystem

Genom att:

- planera för ordnade cykelparkeringar.
- tillgängliggöra fler delar av platserna.
- förbättra sittmöjligheterna.
- värna och utveckla gröna kopplingar.

Gästrikegatan (4).

Liten plantering vid Dalagatan (1).

Hälsingegatan. Smidesracket används flitigt för att låsa fast cyklar i (3).

Torsgatan (5).

Torbjörn Klockares Gata - västra sidan

Historik

Den lilla parken anlades under 1920-talet och gavs en enkel och funktionell form. Under 2008 skedde en upprustning och vegetationen förnyrades. Bland annat togs en stor skogslönn ner och ersattes med en ginnalalönn och nya pyramidhagtorn planterades.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Fickpark 0,04 hektar

Innehåll: På västra sidan av Torbjörn Klockares gata ligger denna triangelformade park. Genom parken går en gångväg mellan en dubbel rad pyramidformade hagtornsträd. Trädraderna markerar entrén till kv Fatet. Längs gångvägens södra del och mot angränsande bostadsgårdar i öster finns ett smalt buskage. I norra delen av parken finns en ginnalalönn, ett mindre buskage och ett hagtornsträd. Ett smalt buskage avgränsar parken mot intilliggande bostadsgård.

Analys

Parken är sliten och vegetationen behöver delvis förnygras. En allmän översyn behövs för att stärka platsens identitet och karaktär.

Upplevelsevärden:

grön oas
rofylldhet

Trygghet: Det finns inga täta buskage eller dolda platser i parken. Belysningen är god. Omgivande bostadskvarter bidrar till att öka tryggheten.

Tillgänglighet: Parken är relativt plan med stenmjölgångar. Sittbänkar finns men de saknar armstöd.

Besöksstryck: Lågt

Utveckla & värna

- Skönhet
- Rofylldhet

Genom att:

- ge parken ett namn.
- utveckla och förnya växtligheten.
- värna platsen som lugn grön oas.

Pyramidformade hagtornsträd.

1. Entré till kv Fatet

Kaj- & strandparker

Långsträktade parker i anslutning till vatten

Bild från Klara Mälarstrand

"Folket skyndade över Riddarholmsbacken ner till Mälarstranden, där ångbåtarna lågo. Alla hastade de till Yngve Frey, lupo över landgången med snabbhet, ty tiden till avresan var redan slagen och ångkaptenen kommanderade "fremmande från bord!" De fremmande togo därför ett kortvulet avsked af de sina bortresande vänner och återgingo på stranden. Landgången drogs in och ångbåten lade ut. Efter några minuter var den långt borta på vattnet.

Ur Det går an av Carl Jonas Love Almqvist

Blekholtsterrassen

Historik

Under början av 1900-talet förändrades västra delen av den gamla Blekholmen betydligt när Klarabergsleden byggdes. År 1942 anordnades ett splitterskydd intill stranden till Klara sjö, och i samband med detta byggdes en strandskoning och anläggningen försågs med grönska. I samband med detta byggdes en gångbro, som ännu finns kvar, på pålar i vattnet för att klara en gångförbindelse utmed stranden.

Under åren 1993-95 byggdes ett nytt arbetsplats- och bostadsområde, Blekholmen, när en del av Klarastrandsleden överdäckades. De fem bostadshusen, som har lånat form av husen på andra sidan vattnet, uppfördes i nyfunkisstil. Längs stranden anlades den nya Blekholtsterrassen. För att fullborda den gamla tanken om ett samlat vattenrum vid Klara Sjö byggdes också en gångbro över vattnet - Blekholmsbron.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Strandpark 0,4 hektar

Innehåll: Blekholtsterrassen är en långsträckt park med öppna gräsytor närmast husen. Utmed vattnet löper en gångväg som på en sträcka övergår i en gångbrygga strax utanför strandkanten. Gångvägen kantas av stora pilar som hänger ut över vattnet.

Det finns två bryggor med sittmöjligheter längs sträckan, en lite mindre i norra delen och en större i mitten. I parkens norra del ligger Blekholmsbron som binder samman de båda sidorna av Klara sjö för gående. Norr om bron finns en uteservering på ett stort trädäck mot vattnet.

Analys

Blekholtsterrassen är med sin vattenkontakt en unik parkmiljö på Norrmalm. Dess karaktär och värden bör bevaras och utvecklas. Blekholtsterrassen är en del av det gröna stråk som via kajpromenaden intill Klarasjörampen står i förbindelse med Klara Mälarstrand och Rosenbadsparken. Det bör undersökas om om gångstråkets attraktivitet kan höjas genom att förbättra tillgänglighet och koppling till närliggande stråk.

Gångbron byggdes på 1940-talet.

1. Blekholmsbron 2. Uteservering

Upplevelsevärden:

grön oas
picknick/solbad

promenad
rofylldhet

sitta i solen
vattenkontakt

Trygghet: Blekholmsterrassen ligger något isolerat från omgivningen. I parken finns ett antal täta buskage och dolda platser, särskilt i den norra delen. Man upplever som besökare att kontakten med omgivningen är svag. Det förekommer en del skräp och på vissa platser växer gångytan igen.

Tillgänglighet: Parken är relativt plan med gångvägar av stenmjöl och betongmarksten. Gångstråket utmed strandkanten är på sina håll slitet och dessutom smalt vilket försvårar tillgängligheten. Det finns sittbänkar med både rygg- och armstöd.

Besöksstryck: Lågt/medel

Utveckla & värna

● Skönhet

● Kopplingar

● Trygghet & tillgänglighet

● Ekosystem

Genom att:

- utreda eventuella tillägg av konst.
- förbättra gångstråkets tillgänglighet och attraktivitet.
- stärka känslan av trygghet.
- förbättra kopplingarna mot omgivningarna.
- stärka och synliggöra ekosystemtjänster.

Längs vattnet går en grusgång.

Vy från norr. Över vattnet syns Blekholmsbron.

Klara Mälarstrand

Historik

Hamnområdet vid Tegelbacken kallades tidigare Tegelhamnen men fick senare namnet Klara Mälarstrand efter de närliggande Klarakvarteren. Klara Mälarstrand fick mycket av dagens utseende i samband med utbyggnaden av Tegelbacken och omgivande trafikytor på 1970-talet.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Kajpark 0,9 hektar

Innehåll: Klara Mälarstrand är ett promenadstråk längs kajen mot Norrström och Klara sjö. Ett gångstråk av betongplattor och smågatsten löper utmed hela kajen. Över mitten av kajen sträcker sig Centralbron med intensiv tåg- och biltrafik. Den breda bron gör att kajen upplevs bestå av två delar, en i väster och en i öster.

Den östra sidan kantas av pilträd och mellan dessa finns en kiosk med en mindre uteservering. Den västra sidan kallas Stadshuskajen och är hamn för Mälarbåtarna. Platsen besöks av många turister. På denna sida finns byggnader för biljettförsäljning, en uteservering och toaletter. Kajen är belagd med betongplattor samt vit och röd smågatsten i mönster. I beläggningen finns ett tiotal planteringsytor för perenner.

Analys

Klara Mälarstrand är en central och viktig plats med många besökare och det är därför viktigt att den hålls i gott skick.

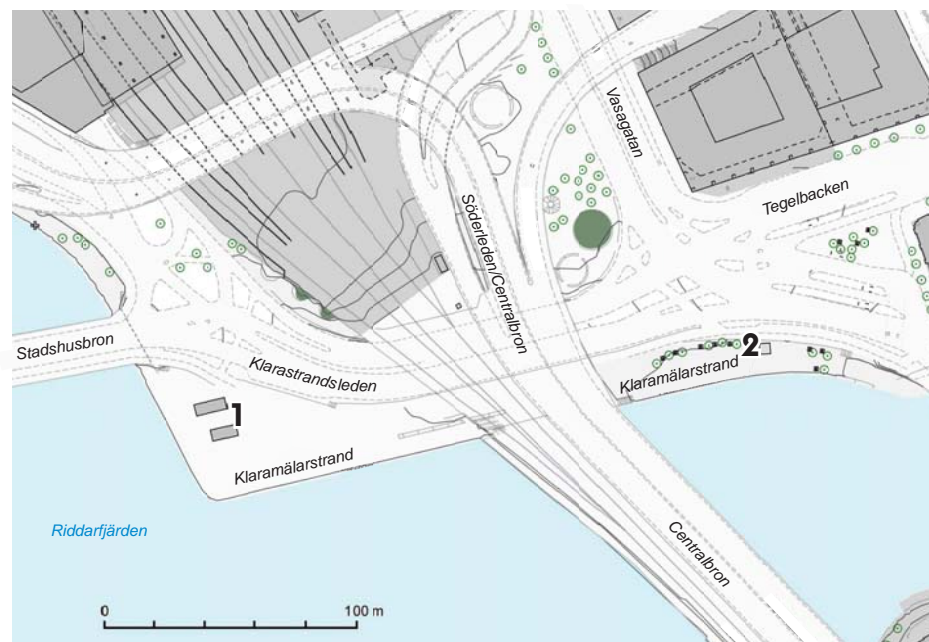
Upplevelsevärden:

båtliv	sitta i solen	utsikt
folkliv	uteservering	vattenkontakt
promenad		

Trygghet: Trots att kopplingen mot omgivningen är god upplevs Klara Mälarstrand ligga avskuret från omgivningen, mycket på grund av den angränsande Klarastrandsleden och Centralbron. Belysningen är bra längs kajen, men den breda och långa passagen under centralbron upplevs ändå som mörk och otrygg.

Klara Mälarstrand med stadshuset i bakgrunden.

1.Hamn, biljettförsäljning och kiosk 2.Kiosk

Tillgänglighet: Klara Mälarstrand är till största delen plan och tillgängligheten är god. Det finns flera sittbänkar med arm- och ryggstöd placerade i smågatstensytorna längs kajen.

Besöksryck: Medel/högt under sommarsäsong

Utveckla & värna

● Skönhet

● Kopplingar

● Trygghet & tillgänglighet

Genom att:

- göra Stadshuskajen mer tilltalande och attraktiv.
- förbättra passagen under Centralbron.
- förbättra kopplingarna till Tegelbacken och Blekholmsterrassen.

Pilar och kiosk på östra delen av Klara Mälarstrand.

Gångstråket fortsätter under Centralbron och sammanlänkar den östra och västra sidan.

Hamn, biljettförsäljning och kiosk på västra sidan av Klara Mälarstrand.

Parkgator

**Grönskande gator som länkar
samman parker och grönområden**

Bild från Vanadisvägen

Rödabergsgatan

Historik

År 1929 planterades Rödabergsgatan med två rader hästkastanjer och syrener i en bred mittremsa av gräs. Utformningen var i enlighet med arkitekten och stadsplaneraren Per Olof Hallmans stadsplan för Röda Bergen som innehöll representativa formellt utformade parkstråk. Under andra världskriget togs syrenerna bort och troligen var det även då varannan kastanj fälldes. År 1979 utplacerades Björn Selders konstverk *1 1/2 sfär* i östra delen mot Rödabergsbrinken.

Beskrivning

Karaktär: Parkgata

Innehåll: Rödabergsgatan, som knyter ihop Solvändan och Rödabergsbrinken, består av två körfält och en mittremsa av gräs med dubbla rader av gamla hästkastanjer. Delar av mittremsan fungerar som cykelparkering. I östra delen närmast Rödabergsbrinken står konstverket *1 1/2 sfär*.

Analys

Rödabergsgatan är en del av det gröna stråk som sträcker sig mellan Solvändan och Vanadislunden och vidare ut mot Bellevue och Hagastaden. De gamla hästkastanjerna är mycket värdefulla och stor hänsyn bör tas till dessa. Rödabergsgatan ingår i värdekärnan Röda bergen inom riksintresset för kulturmiljövård i Stockholms innerstad med Djurgården.

Upplevelsevärden:

grön oas
promenad

Trygghet: Platsen innehåller inga täta buskage eller dolda platser. Kontakten med omgivningen är god och det finns gott om belysning.

Tillgänglighet: Rödabergsgatan lutar ner mot Torsgatan vilket minskar tillgängligheten. Längs grönytan löper gångbanor i asfalt. Sittmöjligheter finns i mitten och närmast Torsgatan.

Utveckla & värna

- Kulturhistoria
- Kopplingar
- Slitageålighet
- Ekosystem

Genom att:

- värna kulturmiljön.
- planera för ordnade cykelparkeringar.
- värna och utveckla gröna kopplingar.
- skapa ett hållbart markskikt.
- planera för en generation-sväxling av gatans stora

De stora hästkastanjerna.

1. Konstverket *1 1/2 sfär*

Vanadisvägen

Historik

I enlighet med 1879 års stadsplan trädplanterades Vanadisvägen och den östra delen försågs med planterade förgårdar. Enstaka rester av förgårdarna återstår än idag. Sittplatser och trädplanteringar i gatans mitt mellan Hälsingegatan och Upplandsgatan tillkom 1920-21. Gångstråket rustades upp i sin helhet i början av 2000-talet.

Beskrivning

Karaktär: Parkgata

Innehåll: Vanadisvägen är ett cirka 30 meter brett grönt gaturum som binder samman Rödabergens grönska med Vanadislunden. Mellan Hälsingegatan och Upplandsgatan är gatan utformad som en esplanad med en oxelträdsallé i mittremsan. I den östra delen, i anslutning till Sveavägen, finns rester av planterade förgårdar på kvartersmark.

Analys

Vanadisvägens gröna karaktär och dess funktion som grön länk mellan Röda bergen och Vanadislunden är viktig att bevara. Dess betydelse som kommunikationsstråk kommer att öka när Citybanan invigs och uppgången i korsningen Vanadisvägen/Dalagatan står klar.

Upplevelsevärden:

promenad

Trygghet: Vanadisvägen har inga dolda platser och kontakten med omgivningen är god. Belysningen är god med både belysning längs gatan och gångstråket.

Tillgänglighet: Vanadisvägen sluttar något mot öster och närmare Vanadislunden är lutningen brantare. Gångytan består av betongplattor och asfalt. Längs parkstråket finns sittplatser med rygg- och armstöd.

Utveckla & värna

- Aktiviteter & lek
- Kopplingar
- Rofyllighet
- Ekosystem

Genom att:

- utreda tillägg av händelser/aktivitetsplatser.
- värna och utveckla gröna kopplingar
- värna och utveckla gatans gröna karaktär.
- stärka och synliggöra ekosystemtjänster.

Trädallé och gångstråk i gatans mitt.

1. Vanadisplan 2. Vanadislunden 3. Station för Citybanan

Ynglingagatan

Historik

Längs Ynglingagatans västra del finns en plantering mitten av gatan. I början av 2000-talet rustades planteringen upp.

Beskrivning

Karaktär: Parkgata

Innehåll: Mittremsan i Ynglingagatans västra del är planterad med dubbla rader hagtorn. Träden står i en gräsyta som inhängnas av ett lågt smidesräcke. Genom gräsytan går en upptrampad stig.

Analys

Gräsytan används som gångstråk, varför möjligheten att anlägga en permanent gångstig bör ses över.

Upplevelsevärden:

grön oas

Tillgänglighet: För att nå gräsytan måste man kliva över det låga räcke som löper runt ytan. Det finns inga sittplatser.

Utveckla & värna

- Trygghet & tillgänglighet
- Kopplingar
- Ekosystem

Genom att:

- anordna ett permanent gångstråk.
- tillskapa sittplatser.
- förlänga det gröna stråket österut mot Vanadislunden.
- ge träden förbättrade livsvillkor.
- utveckla och variera underplanteringen.

Ynglingagatans trädplantering.

Gatuplanteringar

Små gröna ytor i anslutning till gator

Bild från Malmskillnadsgatan

Atlasgatan

Beskrivning

Karaktär: Gatuplantering

Innehåll: Utanför Atlasgatan 1 finns en grön förgård med gräs samt buskrader på var sida om entrén. I sydöstra delen står en stor lind och utmed fasaden finns en remsa med grus.

Upplevelsevärden:

grön oas

Utveckla & värna

Skönhet

Trygghet & tillgänglighet

Genom att:

- tillskapa blomprakt.
- tillskapa sittplatser.

Förgård vid Atlasgatan 1.

Karlbergs Station

Beskrivning

Karaktär: Gatuplantering

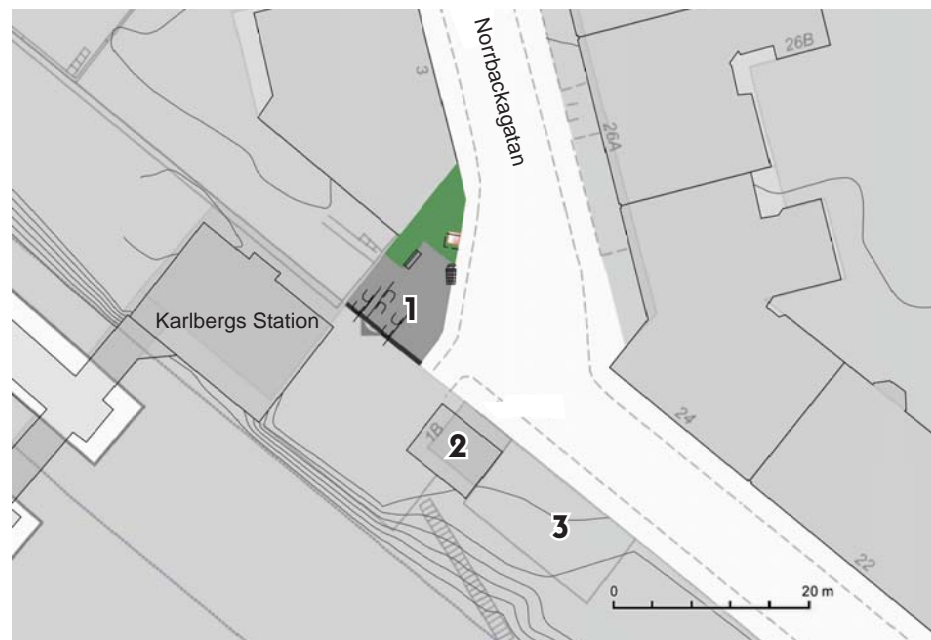
Innehåll: Liten buskplantering i anslutning till Karlbergs pedeltågstation och busshållplats. Bredvid planteringen finns en plattytta med en bänk samt cykelparkering.

Analys

På grund av stort slitage är planteringen i dåligt skick. Platsen kring stationen är allmänt skräpig och hela området är fullt av parkerade cyklar. När Citybanan färdigställts kommer stationen på Odenplan att ersätta Karlbergs station. Detta innebär att området på sikt kommer att förändras och i den processen bör möjligheten att stärka och utveckla platsens gröna värden tillvaratas.

Den lilla grönytan ligger bakom en cykelparkering.

1.Cykelställ 2.Kiosk 3.Cykelbro

Utveckla & värna

 Kopplingar

 Ekosystem

Genom att:

- tillvarata möjligheten att stärka och utveckla platsens gröna värden och kvaliteter när Karlbergs Station försvinner.

Malmskillnadsgatan

Beskrivning

Karaktär: Gatuplantering

Innehåll: På Malmskillnadsgatan finns fyra mindre gräsytor, planterade med robinia- och kastanjeträd. Intill den norra delen av planteringarna är trottoaren bredare och här står skulpturen *Non Serviam* av Ernst Nordin som uppfördes 1980. På platsen finns en uteservering och entrén till Hötorgets tunnelbanestation.

Analys

Gräsyterna i den norra delen är slitna med upptrampade smitvägar. Gräsyterna skulle kunna ersättas med exempelvis perenner. Ett par träd är i dåligt skick och behöver ersättas.

Utveckla & värna

Skönhet

Slitagetålighet

Aktiviteter & lek

Genom att:

- utveckla platsens karaktär mot parktorg.
- se över möjligheterna att tillskapa aktiviteter på platsen.
- utveckla en mer skyddad och varierad underplantering.

Malmskillnadsgatans gräsytor.

Rådmansgatan

Beskrivning

Karaktär: Gatuplantering

Innehåll: På sydvästra sidan av korsningen mellan Rådmansgatan och Upplandsgatan finns en grönyta som är inskjuten i kvarteret. Den innehåller en gräsyta, en rönn och ett smalt buskage mot fasaden.

Analys

Den lilla grönytan saknar idag särskilda kvaliteter och skulle vinna på att utvecklas.

Utveckla & värna

● Aktiviteter & lek

Genom att:

- pröva möjligheten att utveckla en mikroplats för lek/aktivitet.

Grönytan vid Rådmansgatan med buskar och en rönn.

Buskaget står direkt intill fasaden.

Planteringar under träd

Bild från Sveavägen

Beridarebangatan

Beskrivning

Karaktär: Plantering under träd

Innehåll: På Beridarebangatans öppna torgyta finns en upphöjd plantering med en turkisk trädhassel. Underplanteringen består av perenner och sommarblommor. Platsen ligger i anslutning till Brunkerbergstorg och omgivningen karaktiseras av kontor och verksamheter.

Analys

Beridarebangatan ligger centralt vid Sergels torg och många människor rör sig på platsen. Beridarebangatan har förutsättningar att utvecklas till ett parktorg och möjligheterna att anordna evenemang bör utredas.

Upplevelsevärden:

folkliv

Vy från söder. De gula parkmöblerna och planteringslådorna med träd i är en temporär installation.

Regeringsgatan

Beskrivning

Karaktär: Planteringar under träd

Innehåll: Längs Regeringsgatan, mellan Hamngatan och Jakobsgatan, står askar i avlånga planteringslådor med perenner som undervegetation. Gatan kantas främst av butiker och kontor. Uteserveringar finns mellan planteringarna. På Hamngatan i korsningen mot Regeringsgatan finns en liknande betonglåda med två lindar och perenner.

Analys

De grönskande planteringarna och träden är viktiga för gatans karaktär och bör därför värnas. Det är viktigt att underhållet anpassas till det höga slitaget.

Upplevelsevärden:

blomprakt

folkliv

uteservering

Upphöjda planteringslådor med träd och perenner.

Sveavägen - vid Sergelstorg

Historik

De första uppgifterna om trädplantering längs Sveavägen är från 1915 då almar planterades vid Kungstensgatan. Sedan dess har almar planterats i olika etapper längs nästan hela Sveavägen.

År 1999 placerades skulpturen *Sektorns volym - Sektorers mekanik* av konstnären Bertil Helov Svensson på den östra sidan av Sveavägen. Till kronprinsessans bröllop 2011 förnyades planteringen under träden.

Beskrivning

Karaktär: Planteringar under träd

Innehåll: Utmed östra sidan av Sveavägen, mellan Kungsgatan och Sergelstorg, står almar planterade i tolv upphöjda granitkar. Undervegetationen utgörs av låga buskar. På västra sidan av Sveavägen finns två upphöjda och organiskt formade planteringsytor med en sittbar kant av terrazzobeton. I dessa står avenboksträd med underplantering av låga buskar.

Analys

Träden är mycket viktiga för upplevelsen av området som präglas av intensivt stadsliv. Miljön är utsatt för hårt slitage och det är viktigt med en hög skötselnivå. Några almar är i dåligt skick och behöver på sikt ersättas.

Upplevelsevärden:

folkliv

Planteringar på Sveavägens östra sida.

Vattugatan

Beskrivning

Karaktär: Plantering under träd

Innehåll: Längs Vattugatan, i anslutning till kv Svalan, står två lindar planterade i två planteringslådor av mörk natursten. I den ena finns en gles underplantering av låga buskar.

Analys

Underplanteringen är i dåligt skick och bör ersättas.

Upplevelsevärden:

-

Högre planteringsbäddar under träd.

Trappanläggningar

Viktiga kopplingar mellan gator, ofta med vackra murar och planteringar

Bild från Tempeltrappan

Drottninghusgränd

Beskrivning

Karaktär: Trappanläggning

Innehåll: Anläggning vid Drottninghuset på Drottninghusgränd mellan Regeringsgatan och Johannesgatan. Trappan vilar på öppet berg, och mot den övre delen finns en vacker granitmur. Ovanför trappan finns en buskplantering och under trappanläggningen ligger infarten till ett garage.

Analys

För att trappan inte ska kännas sliten måste skötseln intensifieras. Klotter förekommer och det finns uppslag av ogräs i trappan och i planteringen.

Vy från trappanläggningens nedre del.

Jutas Backe

Beskrivning

Karaktär: Trappanläggning

Innehåll: Jutas backe är belägen mellan Birger Jarlsgatan och Johannesgatan och består av ett trapplopp på vardera sidan av Regeringsgatan. Vid den övre västra trappan finns en blandplantering med ett magnoliaträd. Trappan i öster kantas av vackra stenterrasseringar med blandplanteringar och små träd. Här finns även två sittbänkar.

Analys

Trappanläggningen utgör ett mycket värdefullt byggnadselement i stadsmiljön. Anläggningens skick är gott och planteringarna rustades upp 2013. Ljudnivån varierar från den lugnare västra delen till delen närmast Birger Jarlsgatan med betydligt mer trafikljud. Anläggningen kan med fördel kompletteras med ett småvuxet träd.

Det östra trapploppet med vackra granitmurar.

Kammakargatan

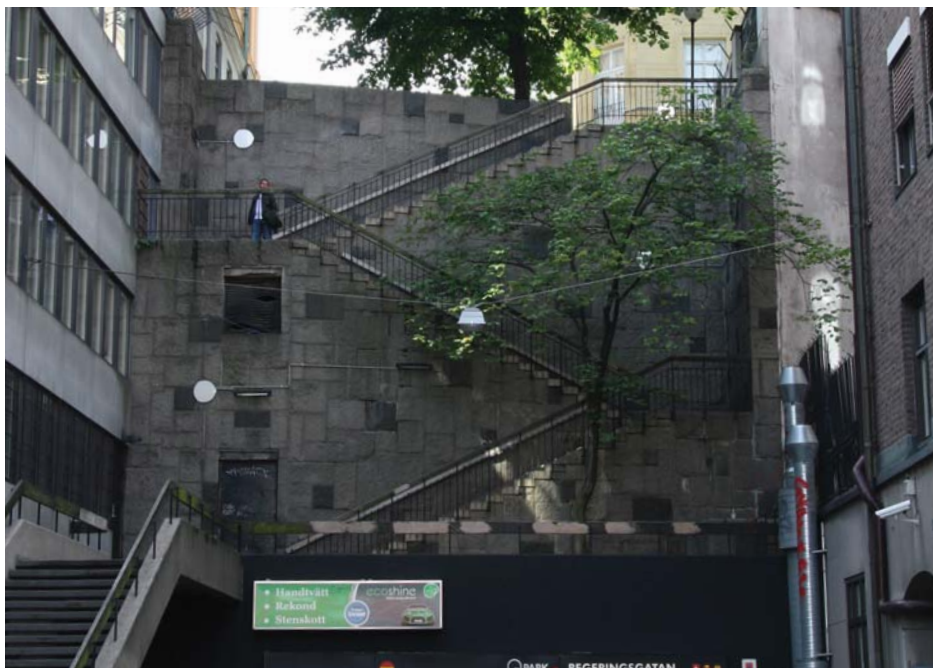
Beskrivning

Karaktär: Trappanläggning

Innehåll: Trappa med murverk av natursten mellan Regeringsgatan och Johannesgatan. Ovanför trappan finns en plats med perennplanteringar, en kastanj och några sittplatser. I den nedre delen står en mindre alm och under trappan finns infarten till ett garage.

Analys

Den branta trappanläggningen länkar samman det lugna området vid Johannesgatan med Regeringsgatans livligare område. Under 2013 förnyades planteringarna. Anläggningen är i gott skick.

Imponerande murverk i trappanläggningen.

Rådmansgatan

Beskrivning

Karaktär: Trappanläggning

Innehåll: Trappa mellan Holländargatan och Saltmätargatan, i Rådmansgatans förlängning. På båda sidor om trappan finns planteringar med buskar och perenner. I den övre delen står två lönnar.

Analys

Trappanläggningens skick är bra och det är viktigt att skötseln hålls på en hög nivå så att planteringarna förblir attraktiva.

Vy från korsningen Rådmansgatan/Saltmätargatan.

Tempeltrappan

Beskrivning

Karaktär: Trappanläggning

Innehåll: Tempeltrappan är en generös stentrappa med med vilplan belagda med smågatsten i mönster. På båda sidorna finns planteringar med perenner och prydnadskörsbärsträd.

Analys

Tempeltrappan är en elegant anläggning. Både trappan och planteringen rustades upp 2014 och är i gott skick. Dess karaktär bör bevaras.

Tempeltrappan.

Tomtebogatan

Beskrivning

Karaktär: Trappanläggning

Innehåll: Trappan vid Tomtebogatan löper mellan höga stenmurar. I mitten av trappanläggningen finns ett generöst vilplan med två hagtorns-träd i en stensatt yta. I trappans övre del står ett par hagtornsträd i kullerstensytor. Nedanför trapporna finns pyramidalmar i gräsytor och en häckomgärdad yta med sittplatser.

Analys

Anläggningen är nedgången och skötseln eftersatt. Vegetationen är delvis i dåligt skick och några träd har tagits ner. Platsen ovanför trappan används flitigt för cykelparkering. Genom upprustning finns goda förutsättningar att åstadkomma en mer tilltalande trappanläggning.

Tre pyramidalmar står nedanför trappanläggningen.

Torbjörn Klockares Gata - östra sidan

Karaktär: Trappanläggning

Innehåll: Trappan i den östra delen av Torbjörn Klockares gata har ett generöst vilplan och en bred planteringsyta. Planteringen innehåller buskar av olika slag och en stor lönn.

Analys

Trappanläggningen har en tilltalande markbeläggning med naturstensplattor. Buskaget behöver förnygras och i trappan förekommer ogräs-uppslag. Smitvägen genom planteringen i anläggningens övre del drar ner intrycket.

Både nedanför och ovanför trappan ligger oregelbundna naturstensplattor.

Gemensamt för alla trappanläggningar

Utveckla & värna

- Skönhet
- Slitagetålighet
- Trygghet & tillgänglighet

Genom att:

- värna och utveckla de arkitektoniska värdena.
- vid behov förbättra tillgängligheten.
- utveckla hållbara planteringar.

Övriga parkytor

**Grönytor som är del av transportstråk eller
ligger nära trafikleder**

Bild från Klarastrandsleden

Cederdalsgatan och Sveaplan

Beskrivning

Karaktär: Övriga parkytor

Innehåll: Mellan Norrtull i väster och Roslagstull i öster löper ett grönt stråk med en gång- och cykelväg. Delen väster om Sveaplan utgörs av en öppen gräsyta med lindar i två rader. Öster om Sveaplan består stråket av en rad lindar, buskplanteringar och en smal gräsremsa.

Sveaplan är en rondellliknande trafikplats med gräsytor, täta buskage och träd. En gång- och cykelväg leder över Sveaplan ner i en viadukt under Cederdalsgatan. Området kring gång- och cykeltunnelns mynning i norr har nyligen förnyats och här står träd av olika slag fritt placerade i en gräsyta. Här finns även en trappa med perennplanteringar på båda sidor. Platsen fungerar som entré till Bellevueparken.

Analys

Sveaplan och det gröna stråket mellan Norrtull och Roslagstull bidrar med välbehövlig grönska i den hårt trafikerade miljön. Dock saknas ett sammanhållet uttryck och vegetationen är delvis i behov av förnyelse. Ett mer attraktivt Sveaplan är särskilt angeläget eftersom den fungerar som entré till Sveavägen som är en av Stockholms mest kända och trafikerade gator. I samband med att platsens trafiklösning ses över bör gång- och cykeltrafikanter prioriteras. Grönytorna bör utvecklas och Cederdalsgatans barriäreffekter behöver minskas.

Upplevelsevärden:

grön oas (delvis)

Trygghet: I den östra delen skapar de dubbla buskraderna mellan gång- och cykelvägen och bilvägen en dold passage som kan upplevas som otrygg. De täta och höga buskagen vid Sveaplans viadukt påverkar trygghetsupplevelsen negativt. I övrigt är kontakten med omgivningen god, och likaså belysningen.

Tillgänglighet: Platsen har generellt små höjdskillnader och markmaterialet utgörs av asfalt och betongplattor. Dock lutar gång- och cykelvägen mot viadukten under Cederdalsgatan. Sittplatser saknas.

Vid gångtunneln från Sveaplan finns perennplanteringar och träd.

1. Grönytor längs Cederdalsgatan/Sveavägen

Utveckla & värna

- Skönhet
- Kopplingar
- Trygghet & tillgänglighet
- Ekosystem

Genom att:

- minska gatornas barriäreffekt.
- förbättra trygghet och tillgänglighet
- förnya och öppna upp vegetation.
- stärka och synliggöra ekosystemtjänster.

Viadukten vid Sveaplan omges av täta buskage.

Väster om Sveaplan omges gång- och cykelvägen av träd i gräsyta.

Öster om Sveaplan. En buskrad skärmar av gång- och cykelvägen från Cederdalsgatan.

Karlbergsvägen - norra delen

Beskrivning

Karaktär: Övrig parkyta

Innehåll: Längs sydöstra sidan av Rörstrandsgatan och korsningen Karlbergsvägen och Norra Stationsgatan finns smala gräsytor med lindar. Längs Rörstrandsgatans norra sida ligger en gräsyta som genomkorsas av gångvägar. Här står ett par lindar i anslutning till en återvinningsstation. Mot spårområdet i väster finns en brant grässlänt.

Analys

Trädplanteringen kan utökas för att stärka den rumsliga avgränsningen mot Essingeledens trafikområde.

Upplevelsevärden:

-

Trygghet: Längs Karlbergsvägens norra del finns inga täta buskage. I den västra delen finns en brant slänt ner mot spårområdet, i denna slänt är kontakten med omgivningen svag.

Tillgänglighet: Platsen lutar från Rörstrandsgatan ner mot Karlbergsvägen. I övrigt är platsen relativt plan. Gångytorna är hårdgjorda.

Utveckla & värna

● Ekosystem

Genom att:

- stärka och synliggöra ekosystemtjänster.
- se över om ytorna vid behov kan nyttjas för parkdriftentreprenör.

Gräsytan norr om Rörstrandsgatan med återvinningsstationen.

1. Återvinningsstation 2. Spårområde

Klarastrandsleden

Beskrivning

Karaktär: Övrig parkyta

Innehåll: Mellan Klarastrandsleden och Klara sjö finns en sluttande strandremsa med snåriga buskar och träd, samt gräsbevuxna restytor. I väster ligger industrilämningen Porslinstippen från den tid då Rörstrands porslinsfabrik låg på platsen. Porslinstippen utgör idag en mjukt rundad gräskulle.

Samtliga grönytor är mycket svårtillgängliga på grund av läget i anslutning till den starkt trafikerade leden.

Analys

Naturmiljön längs med stranden hyser ekologiska värden som bör bevaras och utvecklas. Vegetationen längs med stranden utgör också en grön skärm mot Klara sjö och mot bebyggelsen på Kungsholmen. För att skapa mer grönska och bryta ner skalan i det öppna trafikrummet kan träd planteras på lämpliga platser i de öppna gräsyrtorna.

Ytorna är otillgängliga på grund av omgivande trafikleder. Möjligheten att tillgängliggöra stranden och minska trafikytornas utbredning bör studeras i samband med att hela området utveckling utreds.

Upplevelsevärden:

-

Utveckla & värna

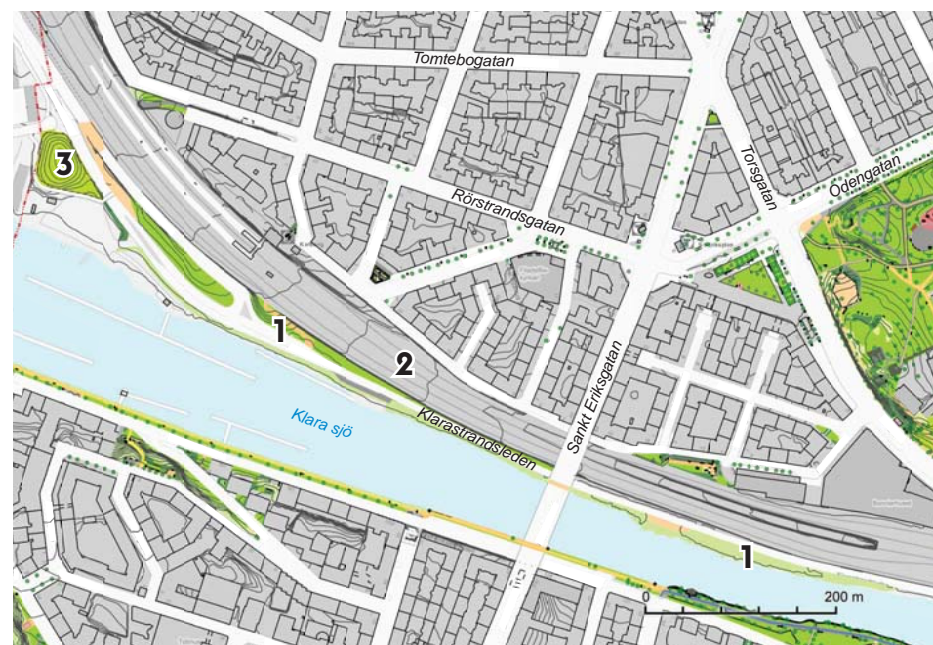
Kulturhistoria	Kopplingar
Trygghet & tillgänglighet	Ekosystem

Genom att:

- värna industrilämningen och kulturmiljön.
- utreda möjligheten att på sikt skapa en tillgänglig strandpark.
- stärka och synliggöra ekosystemtjänster.

Mellan Klarastrandsleden och Klara sjö finns en strandremsa med naturlig vegetation.

1.Parkytan längs Klarastrandsleden 2.Spårområdet 3."Porslinstippen"

Norrtull

Historik

Tullhusen vid Norrtull byggdes under åren 1731-1733 och fram till år 1845 bedrevs tullverksamhet här. Landsvägen till staden passerade mellan tullhusen fram till 1930, därefter fick vägen en ny dragning. Tullhusen bevarades dock för sitt kulturhistoriska värde.

Beskrivning

Karaktär: Övrig parkyta

Innehåll: Parken domineras av en öppen gräsyta med stora träd och mindre buskage. Mellan tullhusen finns en grusyta. Entrén mot Norra Stationsgatan flankeras av låga stenmurar. Miljön är mycket bullerstörd.

Analys

Parken och de två tullhusen ligger inom området för den nya stadsdelen Hagastaden. När ny bebyggelse tillkommer finns goda möjligheter att integrera tullhusen och omgivande park i ett nytt sammanhang.

Upplevelsevärden:

Grön oas

Trygghet: Kontakten med omgivningen är svag på grund av det avskilda läget. Belysning finns endast i anslutning till tullhusen.

Tillgänglighet: Från Norra Stationsgatan leder en sluttande asfaltväg in till tullhusen. Gruset kring byggnaderna är bitvis löst vilket påverkar tillgängligheten. Det finns inga sittplatser i parken.

Tullhusen.

1. Tullhusen

Utveckla & värna

Kulturhistoria	Kopplingar
Ekosystem	

Genom att:

- bevara och integrera tullhus och träd i ett nytt sammanhang i Hagastaden.

Rörstrandsgatan - nedre delen

Beskrivning

Karaktär: Övrig parkyta

Innehåll: I Rörstrandsgatans förlängning, i anslutning till gångtunneln under spårområdet mot Karlberg, finns små grönytor på ömse sidor om gång- och cykelvägen. På den norra sidan står ett par friväxande träd i en gräsyta. Gräset söder om gång- och cykelvägen är slitet. På båda sidor omgärdas platsen av höga stödmurar i granit. Ljudnivån är låg med endast sporadiskt buller från tågen.

Analys

Parkytan uppfattas främst som ett mellanrum mellan Rörstrandsgatan och spårområdet, men fungerar samtidigt som ett andrum i det tätbebyggda området. Den mäktiga kallmuren mot Rörstrandsgatan ger karaktär åt platsen. Den södra gräsytan behöver ses över och eventuellt ersättas av annan vegetation för att undvika att den används som smitväg.

Upplevelsevärden:

Trygghet: Kontakten med omgivningen är begränsad på grund av stödmurarna, och hörnet närmast spårområdet uppfattas som aningen dolt. Belysningen längs gång- och cykelvägen är god.

Tillgänglighet: Beläggningen på gång- och cykelvägen utgörs av asfalt. Marken sluttar mot tunneln. Sittplatser saknas.

Utveckla & värna

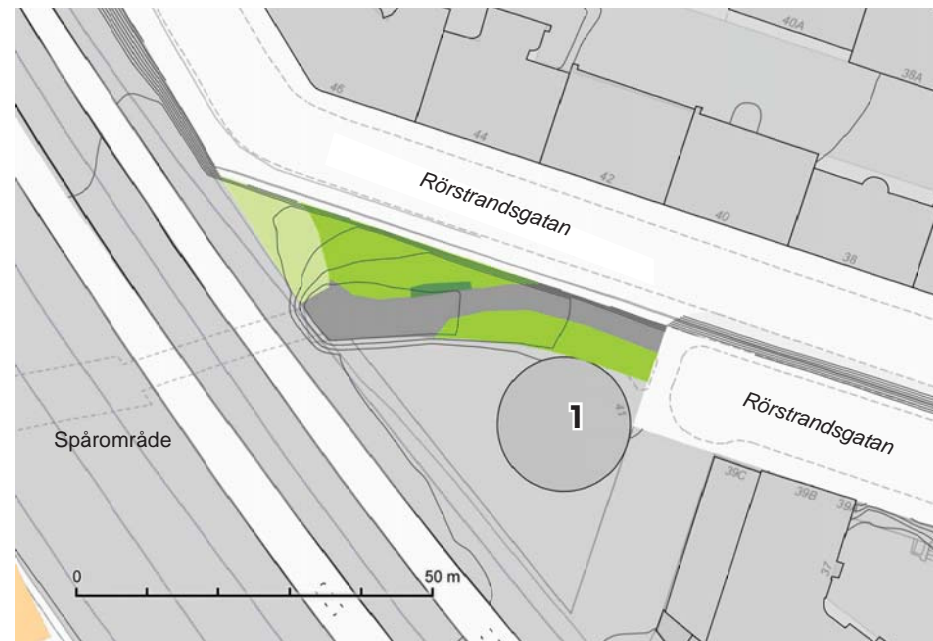
● Trygghet & tillgänglighet ● Ekosystem

Genom att:

- tillskapa sittplatser.
- utveckla gröna värden.

Grönytan ligger mellan Rörstrandsgatan, spårområdet och ett parkeringsgarage.

1. Parkeringsgarage

Planerade parker

Illustrationen visar Vegaparken

Norra Stationsparken

Beskrivning

Karaktär och storlek: Stadsdelspark/kvarterspark 1,8 hektar

Bakgrund: Fram till 2025 kommer Hagastaden att växa fram och sammanföra Stockholm och Solna – en stadsdel med en blandning av lärosäten, forskningsinstitut, sjukhus, företag, bostäder, kultur, service och fritidsaktiviteter. Hagastaden är ett samarbete mellan Stockholms stad, Solna stad, Stockholms läns landsting och Akademiska hus samt Karolinska Institutet, Karolinska Universitetssjukhuset, Nya Karolinska Solna, Stockholm Science City och Trafikverket.

Hagastadens bebyggelsestruktur kommer att vara karaktärsskapande med höga, smala kvarter och smala gaturum. Norra Stationsparken ligger centralt i den nya stadsdelen och fyller därför en mycket viktig funktion som grönt element i stadsrummet. Parken kommer också att utgöra en grön länk mellan Karlberg och Bellevue/Brunnsviken. I planeringen av parkens innehåll och ytdisposition har funktionsytor prioriterats framför öppna gräsytor och parkrum – detta på grund av utrymmesbrist.

Beskrivning: Norra Stationsparken planeras bli en grönskande lunga med träd och blomprakt, mötesplatser, sittplatser och vattenkonst. Parken ska också innehålla lekfunktioner för barn i olika åldrar samt aktivitetsytor för ungdomar och vuxna. De gröna ytorna ska ge förutsättningar för bättre mikroklimat, biologisk mångfald och dagvattenhantering. Parkens två delar, den öst-västliga och den nord-sydliga, ges olika gestaltning utifrån funktion och klimatläge.

Den öst-västliga delen sluttar mot öster och söder och utformas som en långsträckt, terrasserad park omgärdad av trädrader. Terrasserna ger plana ytor som lättare kan ges olika funktioner och nivåskillnaderna är karaktärselement i parkens gestaltning. Inne i parken rör man sig i ett tillgängligt stråk som kopplar ihop de olika funktionsytorna. Fasaderna utgör parkens ram.

Den nord-sydliga delen av parken sluttar starkt åt söder och utformas som en serie tydliga rektangulära terrasserade lek-, aktivitets- och parkytor för olika åldersgrupper och med olika tema och karaktär. Centralt i parken utformas ett parktorg med vistelseytor, vattenspel och blomsterplanteringar.

Norra Stationsparken. Bild från Andersson Jönsson Landskapsarkitekter.

Vegaparken

Beskrivning

Karaktär och storlek: Fickpark 0,1 hektar

Bakgrund: Ett planarbete för detaljplan för fastigheterna Vega 3, 4, 5 och 6 pågår och förväntas vinna laga kraft under andra kvartalet 2015. En del av marken runt dessa byggnader avses tillföras som parkmark och bli offentligt tillgänglig. Övriga gårdsytor inom kvarteret utvecklas och rustas upp.

I samband med ombyggnad och planläggning av två byggnader för kontor- och skolverksamhet i kvarteret Vega föreslås friytorna kring byggnaderna rustas upp och utvecklas så att kvarteret återfår sin ursprungliga parkkaraktär. Vegaparken anläggs genom att gården mot Kungstensgatan blir offentligt tillgänglig. Kvarteret Vega utgör del av värdekärnan kring Observatorielunden inom riksintresset för kulturmiljövård i Stockholms innerstad och är av Länsstyrelsen förklarat som enskilt byggnadsminne enligt kulturminneslagen.

Beskrivning: Den gamla parkkaraktären med äldre träd som redan finns på platsen ska bevaras och utvecklas för att återskapa det informella parkrummet som hörde till institutionen. Parken ska bland annat öppnas upp och kompletteras med nya stråk, vegetation och lek.

Vy över den nya parken från Kungstensgatan.
Bild från Paju Architecture and Landscape.

Upplevelsevärden - översikt

Tabellen nedan listar alla upplevelsevärden som beskrivits för respektive park. De värden som tas upp är de som funnits på platsen under sommaren och hösten 2014. Dessa överensstämmer därför inte alltid med Sociotopkartans kartläggning. Utöver Sociotopkartans upplevelsevärden har ytterligare fyra värden lagts till; grillning, utegym, kulturhistoria och hundrastplats.

Upplevelsevärde	Park / plats
Blomprakt	Berzelii Park, Blåkråkan, Centralbadets gård, Jarlaplan, Kungsträdgården, Regeringsgatan, Tegnérunden, Rödabergsbrinken, Monica Zetterlunds Park, Hälsingehöjden, Hedemoratäppan, Norra Bantorget, Observatorielunden, Vasaparken, Spökparken, Solvåndan, Plats vid kv Vale, Karl Staaffs Park, Drejarparken, Våringetäppan, Vanadisplan, Sankt Eriksplan, Sättertäppan, Dannemoratäppan, Sankt Eriksgatans gröna platser
Bollek	Bellevue, Hälsingehöjden, Norrbackatäppan, Observatorielunden, Vasaparken
Bollspel	Bellevue, Vasaparken
Båtliv	Bellevue, Klara Mälarstrand
Evenemang	Brunkebergstorg, Kungsträdgården, Vasaparken
Folkliv	Beridarebangatan, Berzelii Park, Centralbadets gård, Norra Bantorget, Klara Mälarstrand, Kungsträdgården, Observatorielunden, Regeringsgatan, Sankt Eriksplan, Sveavägen vid Sergelstorg, Vasaparken
Grillning	Bellevue, Hälsingehöjden, Vasaparken
Grön oas	Atlasgatan, Atlastäppan, Bellevue, Berzelii Park, Blekholmsterrassen, Blåkråkan, Brunkebergstorg, Cederdalsgatan och Sveaplan, Centralbadets gård, Dannemoratäppan, Drejarparken, Enkehusparken, Hedemoratäppan, Hälsingehöjden, Jarlaplan, Karlbergsvägen, Lilla Solvåndan, Monica Zetterlunds Park, Norra Bantorget, Norrbackatäppan, Norrtull, Karl Staaffs Park, Kungsträdgården, Observatorielunden, Platser vid kv Polstjärnan och kv Vale, Plats vid kv Smedjan, Park vid kv Staren, Rödabergsbrinken, Rödabergsgatan, Sabbatsbergsparken, Sankt Eriksgatans gröna platser, Sankt Eriksplan, Sankt Eriksparken, Solvåndan, Spökparken, Sättertäppan, Tegnérunden, Tre Liljor, Torbjörn Klockares Gata - västra sidan, Vanadisplan, Vanadislunden, Vasaparken, Våringetäppan, Ynglingagatan
Hundrastning	Bellevue, Observatorielunden, Sankt Eriksparken, Vanadislunden, Vasaparken

Upplevelsevärde	Park / plats
Lekplats	Atlastäppan, Enkehusparken, Hedemoratäppan, Hälsingehöjden, Lilla Solvåndan, Monica Zetterlunds Park, Norrbackatäppan, Observatorielunden, Rödabergsbrinken, Sabbatsbergsparken, Sankt Eriksparken, Solvåndan, Tegnérunden, Vanadislunden, Vasaparken
Naturlek/ Naturupplevelse	Bellevue
Odling	Blåkråkan
Parklek	Observatorielunden, Vasaparken
Picknick/solbad	Bellevue, Berzelii Park, Blekholmsterrassen, Blåkråkan, Enkehusparken, Hedemoratäppan, Hälsingehöjden, Norrbackatäppan, Observatorielunden, Plats vid kv Vale, Sabbatsbergsparken, Spökparken, Tegnérunden, Vanadislunden, Vasaparken
Promenad	Bellevue, Blekholmsterrassen, Klara Mälarstrand, Observatorielunden, Vanadislunden, Vanadislunden, Vasaparken
Pulkaåkning	Bellevue, Norrbackatäppan, Observatorielunden, Sabbatsbergsparken, Sankt Eriksparken, Vanadislunden, Vasaparken
Regionalt värde	Bellevue, Kungsträdgården, Observatorielunden, Vasaparken
Rofyllighet	Bellevue, Berzelii Park, Blekholmsterrassen, Blåkråkan, Centralbadets gård, Enkehusparken, Hedemoratäppan, Lilla Solvåndan, Monica Zetterlunds Park, Observatorielunden, Park vid kv Smedjan, Sabbatsbergsparken, Solvåndan, Spökparken, Sättertäppan, Tegnérunden, Tre Liljor, Vanadislunden, Vasaparken, Våringetäppan
Sitta i solen	Atlastäppan, Berzelii Park, Blekholmsterrassen, Blåkråkan, Dannemoratäppan, Drejarparken, Jarlaplan, Klara Mälarstrand, Kungsträdgården, Monica Zetterlunds Park, Norra Bantorget, Observatorielunden, Tegnérunden, Vanadisplan, Vasaparken
Skridsko	Kungsträdgården, Vasaparken
Utegym	Vanadislunden, Vasaparken
Uteservering	Berzelii Park, Blekholmsterrassen, Centralbadets gård, Enkehusparken, Klara Mälarstrand, Kungsträdgården, Observatorielunden, Regeringsgatan
Utsikt	Bellevue, Observatorielunden, Klara Mälarstrand, Kungsträdgården, Sankt Eriksparken, Rödabergsbrinken, Vanadislunden, Vanadisplan
Vattenkontakt	Bellevue, Blekholmsterrassen, Klara Mälarstrand, Kungsträdgården
Vattenlek	Tegnérunden

Utveckla & värna - översikt

Rubriken utveckla & värna beskriver särskilda aspekter som ska fungera som utgångspunkter när olika parker och gröna platser ska utvecklas och förvaltas. Åtta aspekter har valts ut som huvudinriktningar. Eftersom allt inte kan finnas överallt har det varit viktigt att tydligt peka ut vilka huvudriktningar staden har för respektive park.

- Skönhet
- Kulturhistoria
- Aktiviteter & lek
- Trygghet & tillgänglighet
- Kopplingar
- Rofyllighet
- Slitage & slitage
- Ekosystem

Skönhet står här för harmoni och balans. Här är det viktigt att värna balansen mellan platsens olika delar och ge vackra utblickar, och inslag som blomplanteringar och konst särskilt utrymme.

Kulturhistoria Platser eller områden som är särskilt betydelsefulla på grund av sina kulturhistoriska värden ska utvecklas och vårdas så att dessa värnas och förstärks.

Aktiviteter och lek anger utveckling av både befintliga och möjliga lek- och aktivitetsmiljöer. Det kan vara gröna platser som ligger inom områden där det råder brist på lek och andra aktivitetsytor, eller parker där befintliga lekvärden behöver värnas och utvecklas.

Trygghet och tillgänglighet är en aspekt som ska beaktas överallt i staden, men anges här särskilt för platser med uppenbara brister eller där hinder enkelt kan avhjälpas.

Kopplingar anger här betydelsen av att utveckla och värna kopplingar mellan en park och omgivande gröna stråk och platser.

Rofyllighet Rofylla platser har ett särskilt värde i den täta och aktiva innerstaden. Detta värde är viktigt att värna när parker och grönområden ska utvecklas och när staden växer.

Slitage & slitage Platser eller områden som ska klara ett högt besöksstryck måste utvecklas för att tåla hårt slitage, exempelvis genom robusta gräsytor, tydliga avgränsningar mot planteringsytor och konstbevarning.

Ekosystem anger möjligheten att förstärka grönstrukturens ekologiska funktioner såsom förbättrade gröna samband, öppen dagvattenhantering och infiltration, utveckling av biotoper, större artvariationer med mera.

Park / grön plats	Utveckla & värna							
Bellevue	●	●	●	●	●	●	●	●
Tegnérunden	●	●	●			●	●	
Vanadislunden	●	●	●	●	●	●	●	●
Berzelii Park	●	●		●		●	●	●
Kungsträdgården	●	●		●			●	
Norra Bantorget	●	●				●	●	
Observatorielunden	●	●	●	●	●	●	●	●
Vasaparken	●	●	●	●		●	●	●
Atlantstapen	●		●				●	●
Blåkråkan	●					●	●	
Centralbadets gård	●	●				●		
Enkehusparken		●	●	●		●	●	●
Hedemoratäppan	●	●	●			●		
Hälsingehöjden			●	●		●	●	
Lilla Solvändan	●		●	●				
Monica Zetterlunds Park	●					●	●	
Norrbackatäppan			●	●			●	●
Rödabergsbrinken	●	●	●		●	●		●
Sabbatsbergsparken		●	●		●	●		●
Sankt Eriksparken			●	●			●	●
Solvändan	●	●	●		●			●
Spökparken	●	●				●	●	●

Park / grön plats	Utveckla & värna							
Sättertäppan	●	●				●		
Tre Liljor	●		●	●	●	●		
Väringetäppan	●	●				●		
Brunkebergstorg			●	●			●	
Dannemoratäppan	●			●				
Jarlaplan	●				●			●
Plats vid kv Staren			●	●				●
Sankt Eriksplan			●				●	
Vanadisplan	●		●		●		●	●
Drejarparken						●	●	●
Karl Staaffs Park				●	●			●
Karlbergsvägens gröna platser		●			●			●
Park vid kv Smedjan	●			●		●		
Platser vid kv Polstjärnan och kv Vale	●			●	●		●	●
Sankt Eriksgatans gröna platser	●			●	●			●
Torbjörn Klockares Gata - västra sidan	●					●		
Blekholmsterrassen	●			●	●			●
Klara Mälarstrand	●			●	●			
Rödabergsgatan		●			●		●	●
Vanadisvägen			●		●	●		●
Ynglingagatan				●	●			●

Park / grön plats	Utveckla & värna							
Atlasgatan	●			●				
Karlbergs Station					●			●
Malmskillnadsgatan	●		●				●	
Rådmansgatan			●					
Trappanläggningar	●			●			●	
Cederdalsgatan och Sveaplan	●			●	●			●
Karlbergsvägen - norra delen								●
Klarastrandsleden		●		●	●			●
Norrtull		●			●			●
Rörstrandsgatan - nedre delen				●				●

Källor

Den gröna promenadstaden - en strategi för utveckling av Stockholms parker och natur. Tillägg till Stockholms översiktsplan Promenadstaden, Utställningsförslag maj 2013.

Kartunderlag och Sociotopkartan 2015 från dpMap Stockholms Stadsdelsförvaltningar:
http://kartor.stockholm.se/bios/applet/bios.jsp?app=dpmap_sdf

Parkminnen - insamling av allmänhetens parkberättelser.

Parkplan Norrmalm, del 1, del 2. 2007.

Riksantikvarieämbetet
<http://www.raa.se/hitta-information/fornsok-fmis/om-fornsok/>

Sociotophandboken - Planering av det offentliga uterummet med Stockholmarna och sociotopkartan, Ståhle Alexander, SBK Stockholms stad, 2003:2.

Stadsmuseets kulturhistoriska klassificering av bebyggelse
http://kartor.stockholm.se/bios/dpwebmap/cust_sth/kul/klassificering/DPWebMap.html

Stockholm - en historia i kartor och bilder, Friman Helena, Söderström Göran, Bonnier fakta, 2008.

Stockholmskällan
<http://www.stockholmskallan.se/Jamfor-kartor/>

<http://www.stockholmskallan.se/Kalltyper/Fotografier/>

Stockholms parker - innerstaden, Asker Bertil, 1986.

Stockholms Parkprogram, Handlingsprogrammet för utveckling och skötsel av Stockholms parker och natur. Gatu- och fastighetskontoret, 2006.

Urbana ekosystemtjänster: låt naturen göra jobbet, en sammanfattning av C/O city. Bokalders Varis, Block Maria, Stockholms stad och BSK Arkitekter, 2014.

Stockholms
stad

Norrmalms stadsdelsförvaltning

